

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Diplomová práce

2010

Radka Mužíková

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Katedra Strukturální politiky

Studijní program: N6028 Ekonomika a management

Studijní obor: Strukturální politika EU a rozvoj venkova

**Činnosti Jihočeského krajského úřadu
v grantové politice v oblasti speciálního
vzdělávání**

Vedoucí práce:

Ing. Petra Pártlová, Ph.D.

Autor práce:

Radka Mužíková

2010

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma Činnosti Jihočeského krajského úřadu v grantové politice v oblasti speciálního vzdělávání vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů, které uvádím v seznamu použité literatury.

Prohlašuji, v souladu s § 47 b zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění, souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách

V Netolicích 20. 4. 2010

.....

Radka Mužíková

Poděkování

Děkuji vedoucí diplomové práce paní Ing. Petře Pártlové, Ph.D. za odbornou pomoc při psaní této diplomové práce. Dále děkuji vedoucí odboru evropských záležitostí paní Ing. Jaroslavě Císlarové, úřednici odboru evropských záležitostí - oddělení řízení grantů a projektů Jihočeského krajského úřadu paní Bc. Markétě Pavlovské za poskytnutí cenných rad a všem manažerům projektů za poskytnutí údajů z jejich projektů.

Obsah

1. Úvod	9
2. Strukturální politika EU - Politika hospodářské a sociální soudržnosti	10
2. 1 Charakteristika strukturální politiky EU	10
2. 2 Principy strukturální politiky EU	11
2. 3 Význam územních jednotek pro strukturální politiku EU	13
2. 4 Cíle a nástroje strukturální politiky EU v programovacím období 2007 – 2013	13
2. 4. 1 Cíle strukturální politiky EU v programovacím období 2007 – 2013	13
2. 4. 2 Nástroje regionální politiky EU v programovacím období 2007 – 2013	15
2. 5 Programové a institucionální zabezpečení strukturální politiky EU pro čerpání finančních prostředků z fondů EU	16
2. 5. 1 Programové zabezpečení strukturální politiky EU pro čerpání finančních prostředků z fondů EU	16
2. 5. 2 Institucionální zabezpečení strukturální politiky EU pro čerpání finančních prostředků z fondů EU	17
3. Regionální politika v České republice	18
3. 1 Vývoj regionální politiky v západoevropských zemích a v ČR	18
3. 2 Definice regionální politiky a její přístupy	20
3. 3 Cíle a nástroje regionální politiky	21
3. 3. 1 Cíle regionální politiky	21
3. 3. 2 Nástroje regionální politiky	22
3. 4 Příčiny meziregionálních rozdílů v České republice	24
3. 5 Typy problémových regionů	25
3. 6 Institucionální a programové zabezpečení regionální politiky v České republice	26

3. 6. 1 Programové zabezpečení regionální politiky v České republice	26
3. 6. 2 Institucionální zabezpečení regionální politiky v České republice	30
4. Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost a program rozvoje Jihočeského kraje	32
4.1 Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK)	32
4.1.1 Programové zabezpečení Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost	33
4.1.2 Strategie, Globální a specifické cíle Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost	33
4.1.3 Prioritní osy Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost	34
4.1.4 Implementace Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost	36
4.1.4.1 Orgány řízení a implementace operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost	36
4.1.4.2 Indikátory Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost	38
4.1.4.3 Finanční toky a finanční podmínky Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost	38
4.1.4.4 Informace a publicita	40
4.2 Program rozvoje Jihočeského kraje	40
4.2.1 Programové a institucionální zabezpečení Programu rozvoje Jihočeského kraje	40
4.2.1.1 Programové zabezpečení Programu rozvoje Jihočeského kraje ..	40
4.2.1.2 Institucionální zabezpečení Programu rozvoje Jihočeského kraje	41
4.2.2 Sociálně-ekonomický profil Jihočeského kraje.....	42
4.2.3 Strategická vize a globální cíl Programu rozvoje Jihočeského kraje ...	43
4.2.4 Prioritní osy	45
4.2.5 Financování Programu rozvoje Jihočeského kraje	47

5. Metodika, cíle a hypotézy diplomové práce	48
5. 1 Metodika diplomové práce.....	49
5. 2 Cíle diplomové práce.....	49
5. 3 Hypotézy diplomové práce	50
6. Speciální vzdělávání v Jihočeském kraji	50
6. 1 Charakteristika speciálního vzdělávání v Jihočeském kraji.....	50
6.2 Speciální vzdělávání v Operačním programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost	54
7. Výzvy pro oblast podpory 1.2 OP VK a projekty podané v prvním a druhém kole výzvy GG – 1. 2 Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v Jihočeském kraji, schválené projekty k realizaci z prvního a druhého kola pro oblast podpory 1.2 OP VK a grantové programy vyhlášené Jihočeským krajským úřadem v období 2007 – 2010 na podporu speciálního vzdělávání	58
7.1 Výzvy pro oblast podpory 1.2 OP VK	58
7.1.1 Formální náležitosti výzev pro oblast podpory 1.2 OP VK	59
7.2 Projekty podané v prvním a druhém kole výzvy GG – 1. 2 Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v Jihočeském kraji.....	62
7.2.1 Multimediální interaktivní výukový program v oblasti prevence úrazů pro žáky základních a středních škol se sluchovým postižením	62
7.2.2 Implementace multimediálních interaktivních vývojových metod pro vzdělávání žáků s mentálním postižením v oblasti evropské problematiky EU se zaměřením na výchovu k myšlení v evropských souvislostech	64
7.2.3 Šance pro všechny	65
7.2.4 Bez školy to nepůjde	67
7.2.5 Šance pro každého	69
7.2.6 E-learningový kurz projektového řízení pro NNO	72
7. 2.7 Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ve školách	74

7.3 Grantové programy vyhlášené Jihočeským krajským úřadem v období 2007 – - 2010 na podporu speciálního vzdělávání	76
7.3.1 Grantový program Podpora programů zdravotně postižených	77
8. Návrhy, doporučení a zhodnocení grantové politiky v oblasti speciálního vzdělávání	79
8.1 Návrhy grantové politiky v oblasti speciálního vzdělávání	79
8.2 Doporučení grantové politiky v oblasti speciálního vzdělávání.....	81
8.3 Zhodnocení grantové politiky v oblasti speciálního vzdělávání.....	82
9. Výsledky a diskuze diplomové práce.....	84
10. Závěr.....	88
11. Summary.....	90
12. Seznam literatury, materiálů a internetových zdrojů.....	91
Seznam použitých zkratk	
Seznam tabulek	
Seznam příloh	

1. Úvod

Proces integrace dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do běžných tříd mateřských, základních a středních škol se stává zcela přirozeným a častým jevem v rámci naplnění kurikulární reformy vydané MŠMT ČR.

Tato diplomová práce *Činnosti Jihočeského krajského úřadu v grantové politice v oblasti speciálního vzdělávání* se zabývá procesem integrace jedinců s handicapem do běžných tříd z pohledu regionální politiky, resp. cílem diplomové práce je zjistit přínos grantové politiky v oblasti speciálního vzdělávání pro rozvoj Jihočeského kraje na základě analýz projektů a finančních prostředků z evropských a národních zdrojů. Dílčím cílem je zjistit přínos grantové politiky pro cílové skupiny projektů podaných v prvním a druhém kole výzvy globálního grantu *Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami*.

V této diplomové práci byla řešena otázka výše a alokace evropských, státních a krajských finančních prostředků vydávaných na speciální vzdělávání. Čerpání evropských dotací na rozvoj vzdělávání je podmíněno souladem strategických dokumentů evropské a národní úrovně a nutný je i soulad programů krajské úrovně s těmito dokumenty. Čerpání finančních dotací z ESF je časově, finančně, administrativně-technicky náročnou, ale nezbytně nutnou záležitostí.

V teoretické části této práce jsou popsány cíle, nástroje a strategické dokumenty nutné pro čerpání finančních prostředků z evropských fondů a z národních zdrojů.

V praktické části jsou analyzovány projekty a grantové programy, které přispívají ke zvýšení konkurenceschopnosti Jihočeského kraje mezi regiony v České republice a Evropské unii.

2. Strukturální politika EU - Politika hospodářské a sociální soudržnosti

2.1 Charakteristika strukturální politiky EU

Hlavním cílem regionální a strukturální politiky EU je eliminace rozdílů v socioekonomické úrovni států a regionů založené na principu solidarity, tj. bohatší státy finančně podporují chudší členské státy. S postupným rozšiřováním Evropského společenství se výrazně projevil regionální diferenciaci, které nebylo možné pominout právě s ohledem na princip solidarity. S rozšiřováním Evropské unie souvisí zvyšování finančních prostředků určených k vyrovnávání ekonomické úrovně regionů prostřednictvím posílení politiky hospodářské a sociální soudržnosti. „Touto politikou chce EU přispět k rozvoji zaostávajících regionů, k restrukturalizaci průmyslových oblastí,... k ekonomické diverzifikaci venkovských oblastí...“¹

Předchozí programovací období (2000-2006) bylo možné charakterizovat snahou po větší efektivnosti využívání finančních prostředků z fondů EU, proto pro nadcházející programovací období (2007-2013) byl snížen počet cílů z devíti na tři, byl také redukován počet finančních nástrojů z šesti na tři. Tímto opatřením se mělo předejít rozměňování finančních prostředků mezi jednotlivé cíle i finanční nástroje.

---

¹ Pařízková, I., Finance územní samosprávy, Masarykova univerzita, Brno, 2008, ISBN 978-80-210-4511-8, str. 180

Důležitými a hlavními nástroji strukturální politiky EU jsou strukturální fondy EU a Fond soudržnosti. „Základním účelem vytvořených strukturálních fondů je prostřednictvím rozvojových programů a projektů snižovat zaostalost znevýhodněných regionů včetně venkovských a zajistit v těchto oblastech vyrovnaný a udržitelný rozvoj.“²

Regionální a strukturální politika EU vychází ze sedmi principů, kterými se řídí celý proces přidělování a čerpání finanční pomoci z fondů EU.

2. 2 Principy strukturální politiky EU

Princip koncentrace

Jedná se koncentraci úsilí spočívající v tom, aby prostředky z fondů byly využívány pouze k realizaci projektů na základě předem stanovených cílů co nejefektivněji, aby nebyly použity na řadu drobných a méně významných projektů. Finanční prostředky jsou navíc koncentrovány do regionů s největšími regionálními problémy.

Princip partnerství

Princip partnerství je založen na úzké spolupráci Komise s příslušnými orgány na národní, regionální a místní úrovni každého členského státu pro všechny etapy programů.

Princip programování

Prostředky z fondů jsou rozdělovány na základě víceletých a všeoborových programů, které se realizují prostřednictvím konkrétních projektů.

Princip adicionality (doplňkovosti)

Prostředky vydávané ze společného rozpočtu mají pouze doplňovat ostatní veřejné výdaje a nikoli je nahrazovat. Jedná se o spolufinancování schválených projektů ze zdrojů EU a ze strany konkrétního státu. Každý členský stát musí předložit finanční informace

---

² Wokoun, R., Regionální rozvoj (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování), Linde Praha, Praha 2008, ISBN 978-80-7201-699-0, str. 329 - 330

o schopnosti realizace adicionality před a pravidelně během poskytování finanční pomoci. Členské země nemohou používat poskytované prostředky z fondů jako substitut vlastních rozpočtových výdajů. „V praxi to znamená, že prostředky poskytnuté ze zdrojů Evropské unie musí být doplněny určeným podílem zdrojů ze strany příjemce pomoci, ať již ze státního rozpočtu či rozpočtů regionálních a místních, z privátních zdrojů, event. lze tyto prostředky doplnit i úvěrem.“³

Princip monitorování a vyhodnocování

Jedná se o průběžné sledování a vyhodnocování celkové efektivity vynaložených prostředků. Tento princip je zakotven i při realizaci konkrétních projektů, kdy je vyžadováno podrobné hodnocení jeho dopadů, následuje průběžné monitorování realizace projektu a zhodnocení jeho přínosů.

Princip solidarity

„Tento princip vychází ze základní filozofie celého integračního procesu. Hospodářsky vyspělejší státy svými příspěvky do společného rozpočtu financují rozvoj států ekonomicky méně rozvinutých.“⁴

Princip subsidiarity

„... je základním principem, na němž je založena celá evropská integrace, znamená nutnost realizovat jednotlivé akce na co nejnižší úrovni rozhodování a v rámci regionální politiky se tento princip uplatňuje při výběru projektů k realizaci a jejich následné kontrole příslušnými národními orgány.“⁵

---

³ Wokoun, R., Regionální rozvoj (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování), Linde Praha, Praha 2008, ISBN 978-80-7201-699-0, str. 332

⁴ Wokoun, R., Regionální rozvoj (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování), Linde Praha, Praha 2008, ISBN 978-80-7201-699-0, str. 333

⁵ Pařízková, I., Finance územní samosprávy, Masarykova univerzita, Brno, 2008, ISBN 978-80-210-4511-8, str. 181

2. 3 Význam územních jednotek pro strukturální politiku EU

Evropská unie zavedla tzv. nomenklaturu územních statistických jednotek – NUTS (z fj. La nomenclature des unités territoriales statistiques). Jejich zavedení slouží jednak pro statistické účely EU, jednak pro zařazení regionů různé úrovně pod jednotlivé cíle regionální politiky EU. Hlavním smyslem zavedení NUTS je vytvořit společnou statistickou klasifikaci územních jednotek.

Klasifikace NUTS rozděluje jednotlivé členské státy na jednotky úrovně NUTS 1. Každá úroveň NUTS 1 se člení na území jednotky NUTS 2 a ty jsou dále rozděleny na územní jednotky NUTS 3. Každý členský stát může rozhodnout o dalším členění jednotek NUTS 3.

NUTS 1 je územní jednotkou velkých oblastí (zemí, makroregionů), úroveň NUTS 2 je řádově nižší jednotka, která je v České republice členěna na osm jednotek. Jedná se o regiony soudržnosti. NUTS 3 odpovídá nejnižší úrovni územně správního regionu státní správy. V České republice je 14 jednotek NUTS 3, které jsou rozděleny na LAU 1 (lokální administrativní jednotka), která představuje okresy a LAU 2, která reprezentuje jednotlivé obce.

Jednotky NUTS 2 a NUTS 3 mají přímou vazbu na cíle stanovené v rámci strukturální a regionální politiky EU a na čerpání prostředků ze strukturálních fondů.

2. 4 Cíle a nástroje strukturální politiky EU v programovacím období 2007 – 2013

2. 4. 1 Cíle strukturální politiky EU v programovacím období 2007 – 2013

„Činnost Společenství v souladu s primární legislativou je zaměřena na posilování hospodářské a sociální soudržnosti rozšířené Evropské unie s cílem podporovat harmonický vyvážený a udržitelný rozvoj Společenství. Tato činnost se uskutečňuje

za pomoci fondů, Evropské investiční banky... Jejich cílem je zmenšovat hospodářské, sociální a územní rozdíly, které vznikly zejména v územích a regionech, jejichž rozvoj zaostává...“⁶

Pro současné programovací období byly stanoveny 3 základní cíle.

1. Konvergence

Pod cíl konvergence spadají ty členské státy a regiony, jejichž rozvoj zaostává. Finanční prostředky mohou čerpat jen ty státy, jejichž HDP na obyvatele měřený paritou kupní síly je nižší než 75% průměru Společenství. Tato podpora bude končit na konci roku 2013 a již nebude možné v dalším programovacím období čerpat prostředky z fondů EU na podporu konvergence regionů. Podporu z tohoto cíle mohou čerpat členské státy, jejichž HND na obyvatele je nižší než 90% průměru Společenství. Do cíle konvergence spadají v České republice všechny regiony NUTS 3 s výjimkou hlavního města Prahy.

Cíl konvergence znamená podporu hospodářského růstu a vznik nových pracovních míst v nejméně rozvinutých regionech. Cíl konvergence má přispět k urychlení konvergence nejméně rozvinutých členských států a regionů tím, že zlepší podmínky pro rozvoj a zaměstnanost prostřednictvím zvýšení kvality investic do hmotného a lidského kapitálu, rozvoje inovací, umožní přizpůsobit se hospodářským a sociálním změnám, zajistí ochranu a zlepšení životního prostředí v konkrétních regionech.

Tento cíl je zabezpečen finančními zdroji z Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti.

2. Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Členské země a jejich občané se budou muset přizpůsobit rychlým ekonomickým a sociálním změnám a restrukturalizaci, které probíhají ve světovém měřítku. Budou muset čelit problémům vyplývajícím ze stárnutí populace, navyšování počtu migrantů. Účelné zacílení podpory a zvýšit konkurenceschopnost a zaměstnanost a může eliminovat nežádoucí problémy v budoucnosti. Politika hospodářské a sociální soudržnosti prostřednictvím regionálních a národních programů pomáhá zvýšit konkurenceschopnost a zaměstnanost.

---

⁶ Wokoun, R., Regionální rozvoj (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování), Linde Praha, Praha 2008, ISBN 978-80-7201-699-0, str. 365

Do tohoto cíle spadá pouze hlavní město Praha a schválené projekty budou financovány z Evropského fondu regionálního rozvoje a Evropského sociálního fondu.

3. Evropská územní spolupráce

Jedná se o podporu na základě vzájemné spolupráce v rámci celé EU při řešení problémů na úrovni Společenství na 3 základních stupních – příhraniční, nadnárodní, meziregionální. Cílem evropské územní spolupráce je podpora řešení společných problémů mezi sousedními regiony, jako je rozvoj měst, venkovských a pobřežních oblastí, rozvoj ekonomických vztahů a sítí malého a středního podnikání. Do tohoto cíle spadají všechny regiony úrovně NUTS 3 a finanční podpora je poskytována pouze z ERDF.

Dne 16. 12. 2005 na summitu Evropské Rady byla schválena finanční perspektiva vynaložená na programovací období 2007 – 2013. Celá Evropská unie bude v tomto období hospodařit s celkovou částkou 862,4 mld. eur (25 biliónů Kč). Přibližně je z této částky určeno na regionální politiku 308,1 mld. eur. Evropská unie vyčleněna na podporu regionálního rozvoje v České republice 26,69 mld. eur.

2. 4. 2 Nástroje regionální politiky EU v programovacím období 2007 – 2013

1. Evropský fond pro regionální rozvoj

Hlavním cílem vynakládání prostředků z ERDF je vyrovnávání rozdílů mezi regiony. ERDF se zaměřuje na výstavbu silnic, dálnic a železnic, odstraňování ekologických zátěží, podporu podnikatelského potenciálu, regenerace městských čtvrtí.

„V regionech směřuje podpora více na projekty rozvoje obcí a měst, zlepšení infrastruktury nebo zvýšení cestovního ruchu, takže je možné podpořit např. turistické cesty, zakoupit vozidla veřejné dopravy, rekonstruovat kulturní památky, zvýšit kapacitu ubytování či materiálně vybavit školy.“⁷

---

⁷ <http://www.euroskop.cz/8639/sekce/evropsky-fond-pro-regionalni-rozvoj-a-evropsky-socialni-fond/>, 22. 11. 2009

2. Evropský sociální fond

Finanční prostředky z ESF jsou určeny pro „zlepšení kvality a přístupnosti institucí na trhu práce, vzdělávacích systémů a služeb sociální péče; zvýšení investic do lidského kapitálu prostřednictvím zlepšení úrovně vzdělání, adaptace dovedností občanů a zajištění přístupu pro všechny na trh práce; adaptaci veřejné správy na změny prostřednictvím výstavby administrativy a jejich kapacit.“⁸

Z ESF mohou být podporovány pouze ty regiony, které nespádají do cíle konvergence.

3. Fond soudržnosti

Tento fond nepatří mezi strukturální fondy, kterými jsou ERDF a ESF. Kohezní fond se liší i v základní struktuře poskytování finanční pomoci. „Na rozdíl od strukturálních fondů neposkytuje spolufinancování programům, ale přímo se podílí na financování konkrétních projektů“⁹ Fond soudržnosti poskytuje finanční podporu nejméně rozvinutým členským státům na velké projekty z oblasti dopravy a životního prostředí. Pomoc z tohoto fondu mohou získat pouze ty státy, jejichž HNP na obyvatele je nižší než 90% průměru EU.

2. 5 Programové a institucionální zabezpečení strukturální politiky EU pro čerpání finančních prostředků z fondů EU

2. 5. 1 Programové zabezpečení strukturální politiky EU pro čerpání finančních prostředků z fondů EU

Pro možnost využívání České republiky finanční podpory z fondů EU musí kromě respektování nařízení o jednotlivých fondech vycházet z 3 zásadních strategických dokumentů.

Strategické obecné zásady Společenství (SOZS)

---

⁸ Wokoun, R., Regionální rozvoj (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování), Linde Praha, Praha 2008, ISBN 978-80-7201-699-0, str. 369

⁹ Svatošová, L., Boháčková, I., Hrabánková, M., Regionální rozvoj z pozice strukturální politiky, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích – Zemědělská fakulta 2005, ISBN 80-7040-749-2, str. 13

Tento dokument klade důraz na efektivní a účinnou realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti. „Hlavní myšlenkou těchto zásad je podpora priorit Společenství pro každý z cílů fondů tak, aby byl podpořen vyvážený a harmonický a udržitelný rozvoj.“¹⁰

Dokument Strategické zásady popisuje principy a priority politiky soudržnosti a definuje způsoby, jakými mohou regiony využívat finanční prostředky vyčleněné na podporu regionální politiky. Tento dokument je schvalován Evropským parlamentem na návrh Evropské komise po přijetí Rady EU.

2. 5. 2 Institucionální zabezpečení strukturální politiky EU pro čerpání finančních prostředků z fondů EU

Evropská rada

Evropská rada složená z hlav států a premiérů všech členských států rozhoduje o výši finančních prostředků určených pro jednotlivé politiky, mimo jiné také na politiku hospodářské a sociální soudržnosti.

Evropská komise

Komise připravuje po dosažení shody ve výši finančních prostředků na jednotlivé politiky v Evropské radě návrh evropské legislativy v podobě nařízení, které schvalují Evropský parlament a Rada EU. Komise schvaluje Národní strategický referenční rámec a soustavu operačních programů, které musí předložit každý členský stát. Komise také posuzuje soulad Národního referenčního rámce a operačních programů se Strategickými zásadami Společenství. Komise vyhodnocuje a monitoruje celý průběh čerpání finančních zdrojů členského státu z fondů EU.

Rada EU

---

¹⁰ <http://www.straziste.cz/evropska-unie/legislativa-a-organy-eu/struktura-programovych-dokumentu>, 20. 11. 2009

Rada EU Rada EU schvaluje Strategické obecné zásady Společenství, které představují priority ve vývoji Evropské unie a pro členský stát slouží jako předloha při přípravě referenčního rámce a operačních programů.

3. Regionální politika v České republice

3. 1 Vývoj regionální politiky v západoevropských zemích a v ČR

Počátky regionální politiky sahají do 30. let 20. století, kdy Velká Británie musela čelit důsledkům hospodářské krize, která se nejvýrazněji projevila v klasických průmyslových regionech orientovaných na tradiční průmyslová odvětví (hutnictví, těžký a textilní průmysl). V důsledku zhoršující se socioekonomické situace v těchto regionech byl stát nucen přijmout určitá opatření ke zmírnění dopadů této krize.

Většina západoevropských zemí se po 2. světové válce potýkala podobně jako Velká Británie s problémy regionálního charakteru. Ve Francii se jednalo o protiklad mezi bohatou pařížskou aglomerací a ostatními podstatně chudšími regiony. V Itálii šlo o výrazné regionální diference mezi prosperujícím severem a zaostávajícím jihem. Na podporu jednotlivých regionů se Francie soustředila na 12 metropolí s cílem dosáhnout vyvážené regionální struktury. Zároveň v hlavním městě byly uplatňovány administrativní nástroje regionální povahy. Jednalo se především o podporu jiných regionů prostřednictvím

odsunu těžkého průmyslu z Paříže. V 50. letech se Itálie zaměřila na podporu industrializace nejjihnější části země.

„Koncentrace regionálních problémů do určitých území může vést ke vzniku regionů s vysokou nezaměstnaností či jinými sociálními problémy, s nízkou hospodářskou výkonností, se špatnou kvalitou životního prostředí... Značné diference v socioekonomické úrovni jednotlivých regionů mohou tedy významně ovlivňovat i celkový hospodářský rozvoj státu, včetně vyvolání sociálních nepokojů až politických konfliktů. Proto se v řadě zemí začala uplatňovat regionální politika, jejímž hlavním cílem bylo vytvořit předpoklady pro zmírnění či až odstranění neúměrných diferencí v rozvoji jednotlivých regionů v rámci státu a souběžně přispět ke zvýšení konkurenceschopnosti jak regionů, tak zejména celé národní ekonomiky.“¹¹

Životaschopnost regionální politiky vyplývá z existence meziregionálních rozdílů, kdy realizace regionální politiky se odvíjí od politické vůle zabývat se a řešit regionální problémy a na ekonomických možnostech státu realizovat určitá opatření na eliminaci regionálních diferencí. S tím jsou spojeny motivy existence regionální politiky. Za nejdůležitější jsou považovány motivy ekonomického, ekologického, politického a sociálního charakteru.

Moderní pojetí regionální politiky reprezentované západoevropskými zeměmi se v České republice začalo prosazovat až po roce 1989, resp. ve 2. polovině 90. let. „České vlády věnovaly v první polovině devadesátých let hlavní pozornost řešení transformačních problémů, jež byly převážně makroekonomické povahy a meziregionální disparity, i přes jejich postupné prohlubování, nebyly zpočátku tak výrazné, jak bylo běžné v zemích Evropské unie.“¹²

Významným mezníkem ve vývoji české regionální politiky byl rok 1998, kdy byly přijaty Zásady regionální politiky, které zdůrazňovaly úlohu a potřebnost uplatňování regionální politiky. Legislativní rámec regionální politiky byl vytvořen přijetím souboru zákonů. Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje je z nich nejdůležitější.

---

¹¹ Wokoun, R., Regionální rozvoj (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování), Linde Praha, Praha 2008, ISBN 978-80-7201-699-0, str. 22 a 23

¹² Wokoun, R., Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie, Oeconomica, Praha 2003, ISBN 80-245-0517-7, str. 195

„V posledních letech také dochází k významnému sblížení Evropské a České regionální politiky. Již v současné době je systém realizace strukturální podpory v ČR plně kompatibilní se systémy v ostatních evropských zemích.“¹³

„Rozhodně nelze považovat regionální politiku za nějakou „módní“ záležitost, ale za nezbytnost, jelikož se vždy v určitém období vyskytnou odvětví, jež budou stagnovat, a tedy budou existovat postižené regiony a méně rozvinuté regiony.“¹⁴

3. 2 Definice regionální politiky a její přístupy

Existuje celá řada definic regionální politiky, přičemž žádná z nich není akceptována za všeobecně platnou a uznávanou. „Definování regionální politiky ve většině evropských zemí vychází z podpory rozvoje problémových regionů včetně snahy redukovat meziregionální diference.“¹⁵

„Regionální politika je koncepční činnost státu, regionálních a místních orgánů, zaměřená na podporu rozvojových aktivit v jednotlivých regionech, předcházení či zmírňování negativních důsledků územně nerovnoměrného rozvoje.“¹⁶

„Regionální politika představuje soubor intervencí, zaměřených podle konkrétní situace státu a jeho regionů a podle očekávaných vývojových tendencí, na podporu opatření vedoucích k růstu ekonomických aktivit a lepšímu územnímu rozložení v území a k rozvoji infrastruktury... Jejím významným cílem je konvergence regionů v rámci určitého územního celku a klíčový znakem je její selektivnost, to znamená diferenciaci zaměření intervencí na podporu vybraných problémových regionů, které výrazně zaostávají ve svém rozvoji za průměrem v míře, která je společensky uznána za nežádoucí.“¹⁷

---

¹³ Pařízková, I., Finance územní samosprávy, Masarykova univerzita, Brno, 2008, ISBN 978-80-210-4681-8, str. 200

¹⁴ Wokoun, R., Mates, P., Management regionální politiky a reforma veřejné správy, Linde Praha, Praha 2006, ISBN 80-7201-608-3, str. 113

¹⁵ Wokoun, R., Mates, P., Management regionální politiky a reforma veřejné správy, Linde Praha, Praha 2006, ISBN 80-7201-608-3, str. 113

¹⁶ Žitěk, V., Regionální ekonomie a politika, Masarykova univerzita Ekonomicko-správní fakulta, Brno 2004, ISBN 80-210-3478-5, str. 120

¹⁷ <http://www.mmr.cz/Regionalni-politika/Koncepcie-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-Ceske-republiky-ng>, str. 6, 25, 11, 2009

Regionální politiku lze popsat na základě dvou přístupů, kterými jsou tradiční a moderní pojetí regionální politiky.

Tradiční pojetí regionální politiky se soustředí na snižování meziregionálních rozdílů, vytváření rovnocenných podmínek pro život obyvatel. Zaměřuje se na otázky lokalizace kapitálu, využití surovin. Stát disponuje základními nástroji uplatňovanými pro rozvoj problémových regionů. Regionální politika je realizována prostřednictvím přímé či nepřímé podpory soukromého kapitálu, jeho lokalizace v problémových regionech, omezení počtu soukromých firem v přetížených regionech a vybudování infrastruktury. Zásadním problémem tohoto přístupu je stupeň přerozdělení finančních prostředků. Charakteristickým rysem pro tento typ regionální politiky je vymezení základních typů problémových regionů – depresivní, zaostávající a přetížené. Na základě problémových regionů jsou rozpracovány státní a regionální programy rozvoje území.

Pro moderní též akcelerační pojetí regionální politiky je charakteristické prosazování liberalismu před státní centralizací. Hlavním cílem je vytvoření efektivního ekonomického systému, podpora autonomních tržních mechanismů prostřednictvím soukromého podnikání v problémových oblastech státu. V tomto přístupu je zdůrazněno využití vlastního ekonomického potenciálu regionu. „Měly by se uplatňovat prvky regionálně politické soustavy založené na interakční funkční vazbě mezi centrem a regiony při přijímání, financování i vlastní realizaci rozvojových záměrů v daném regionu.“¹⁸ Hlavním cílem je snížení počtu problémových regionů, eliminace počtu podniků v přetížených regionech a vymezení prioritních oblastí pomoci v problémových regionech.

3. 3 Cíle a nástroje regionální politiky

3. 3. 1 Cíle regionální politiky

Cíle regionální politiky vycházejí z pojetí státní hospodářské politiky a jsou formulovány na základě identifikace hlavních regionálních problémů, které jsou pro jednotlivá časová období konkretizovány tak, aby bylo možné kontrolovat jejich splnění a zároveň hodnotit účinnost použitých nástrojů.

---

¹⁸ Wokoun, R., Mates, P., Management regionální politiky a reforma veřejné správy, Linde Praha, Praha 2006, ISBN 80-7201-608-3, str. 115

„Cílem regionální politiky je efektivní a vyvážený rozvoj všech částí země a aktivizace jejich nedostatečně využívaného potenciálu... Základní cíle bývají většinou formulovány jako snížení meziregionálních rozdílů v nezaměstnanosti, v průměrných příjmech... Jako dílčí cíle vedoucí k dosažení cílů základních bývají formulovány cíle jako povzbudit podnikatelské aktivity v regionu, zlepšit vybavenost regionu technickou infrastrukturou, povzbudit bytovou výstavbu v regionu...“¹⁹

„Regionální politika využívá pro realizaci svých cílů různých postupů vůči jednotlivým regionům. Problémovým regionům jsou poskytovány určité výhody či podpory, a to tak, aby se jejich postavení zlepšilo, staly se konkurenceschopnější.“²⁰

3. 3. 2 Nástroje regionální politiky

Regionální politika je součástí státní politiky a zahrnuje taková opatření a nástroje zvyšující stupeň ekonomické aktivity v regionech vyznačující se vysokou nezaměstnaností a malou ekonomickou aktivitou, na straně druhé tyto opatření a nástroje slouží ke kontrole či útlumu ekonomických aktivit v přetížených regionech.

Ze stanovených cílů pro jednotlivé regiony jsou odvozeny nástroje, které by měly účinně eliminovat a odstraňovat regionální disparity a napomoci dosáhnout stanovených cílů. K tomu se využívají standardní ekonomické a finanční nástroje, které nenarušují hospodářskou soutěž.

Nástroje regionální politiky můžeme rozdělit do dvou základních skupin. První skupina nástrojů jsou nástroje nefinanční, mezi které řadíme administrativní nástroje (legislativní úpravy regionální politiky, restriktivní a administrativní opatření), věcné a jiné nástroje nefinanční povahy [poskytování (bezplatných) poradenských služeb] jednotlivým subjektům regionu, propagace regionu, vytváření hospodářských zón ekonomickým subjektům.

Nástroje finanční povahy se dělí na neinvestiční a investiční pobídky (finanční transfery a nevratné dotace, náhrady části vynaložených nákladů, granty, zvýhodněné úrokové podmínky, záruky na úvěry a půjčky, dotace), kapitálové podílnictví, daňová zvýhodnění (daňové prázdniny), rozpočtová zvýhodnění (zvýhodnění v odvodech rozpočtových příjmů). Konkrétní

---

¹⁹ Pařízková, I., Finance územní samosprávy, Masarykova univerzita, Brno, 2008, ISBN 978-80-210-4511-8, str. 176

²⁰ Wokoun, R., Mates, P., Management regionální politiky a reforma veřejné správy, Linde Praha, Praha 2006, ISBN 80-7201-608-3, str. 111

zdroje finančního zabezpečení cílů regionální politiky lze členit na vnitřní zdroje České republiky (státní rozpočet, rozpočty obcí a krajů, státní účelové fondy, ostatní veřejné zdroje) a na oblast soukromého sektoru (vnější zdroje, fondy Evropské unie, jiné vnější veřejné zdroje a vnější soukromé zdroje).²¹

Důležitým zdrojem finančních prostředků pro zabezpečení regionálního rozvoje je nejen státní rozpočet, ale i fondy EU, ze kterých Česká republika na programovací období 2007 - 2013 může čerpat až 26,69 miliard eur. Jedná se o podporu zejména v oblastech infrastruktury, malého a středního podnikání, vzdělávání, zkvalitnění dopravní dostupnosti a obsluhy a v ochraně životního prostředí. Státní účelové fondy mají omezené možnosti vzhledem k finančním prostředkům pro zabezpečení rozvoje v regionech. Krajské a obecní rozpočty jsou závislé na výši daňových výnosů z příjmů právnických a fyzických osob, z místních poplatků a odvodů...

Spoluúčast soukromého sektoru na financování regionálního rozvoje je dokonce v některých případech nutná. „Podle cílů a směrů regionální strategie bude nutno posílit finanční účast soukromého sektoru, zejména při zabezpečení aktivit rozvoje ekonomického potenciálu, aktivit pro zvýšení zaměstnanosti a vzdělávání i v oblasti technického vybavení území.“²²

„Zkušenosti jednotlivých zemí s těmito nástroji ukazují, že nejvíce se osvědčily zvýhodněné úvěrové podmínky, zatímco daňové úlevy se ukázaly jako velmi problematický nástroj. V mnoha případech došlo k tomu, že podniky za normálních podmínek, tedy po uplynutí doby, kdy jim byly daně zcela nebo částečně odpuštěny, nebyly konkurenceschopné... Úspěšnost používání investičních dotací do značné míry závisí na podmínkách, za kterých jsou dotace poskytovány. Je třeba, aby byly vztaženy např. k tvorbě nových pracovních míst, jinak může dojít k tomu, že bude do regionu lokalizována firma využívající vyspělé technologie a tím dojde ke splnění cíle přitažení výrobních aktivit do oblasti, ale nebude to mít žádný výrazný vliv na řešení otázek nezaměstnanosti.“²³

---

²¹ Převzato z Žitěk, V., Regionální ekonomie a politika, Masarykova univerzita, Ekonomicko–správní fakulta, Brno 2004, ISBN 80–210 -3478-5, str. 124

²² Žitěk, V., Regionální ekonomie a politika, Masarykova univerzita, Ekonomicko – správní fakulta, Brno 2004, ISBN 80–210 -3478-5, str. 124

²³ Pařízková, I., Finance územní samosprávy, Masarykova univerzita, Brno, 2008, ISBN 978-80-210-4511-8, str. 177

„Mezi další významné nástroje, které v současné době lokální a regionální samosprávy mohou využívat, patří: územní plánování; strategické řízení; podpora investic do vybraných oblastí; podpora rozvoje infrastruktury; nemovitostní politika; využití regionálního marketingu; spolupráce s neziskovým a soukromým sektorem...“²⁴

„Využití nástrojů územního plánování bývá převážně spojováno s potřebami koordinace veřejných a soukromých zájmů v území ve smyslu plánované výstavby s nezbytnou regulací území a s nastavením parametrů budoucího využití jednotlivých ploch.“²⁵

Hlavním nástrojem strategického řízení je strategický plán, který deklaruje dlouhodobé cíle rozvoje kraje či obce, vymezuje základní způsoby jejich dosažení a zakládá kontinuitu rozvoje kraje či obce na 10-15 let. Tento dokument má svou společensko-politickou, systémovou a věcnou dimenzi.

„Při realizaci konkrétních opatření regionální politiky je nutné respektovat závažnou skutečnost a tou je nezbytná aktivita především těch lidí, kteří v daném regionu žijí. Ukazuje se, že meziregionální rozdíly lze překonat pouze tehdy, když je to i přáním samotných obyvatel zaostalého regionu... musí jít především o aktivizaci využití vlastního vnitřního rozvojového potenciálu.“²⁶

3. 4 Příčiny meziregionálních rozdílů v České republice

Příčiny meziregionálních diferenciací souvisí s dlouhodobou orientací regionů na jednostranné využívání vnitřního potenciálu regionu a s neochotou zaměřit se na jiné odvětví. Oblast severní Moravy a severních Čech se orientovala pouze na těžký průmysl a těžbu, které přispěly k zhoršení kvality životního prostředí a zároveň výrazný útlum výroby v těžkém průmyslu přispěl k nárůstu počtu nezaměstnaných. Takto postižené regiony musí nastartovat proces restrukturalizace a zajistit kvalitní podmínky pro život obyvatel. Přílišná koncentrace terciárního sektoru a nestejný rozvoj soukromého podnikání, zejména malého a středního, přispěly k polarizaci regionů v rámci celé České republiky. Oblast

---

²⁴ Kadeřábková, J., Khendriče Trhlínová, Z., Region a regionální vědy (Vybrané sociální, kulturní a environmentální aspekty), Vysoká škola finanční a správní, o. p. s., Praha 2008, ISBN 978-80-7408-009-8, str. 61

²⁵ Kadeřábková, J., Khendriče Trhlínová, Z., Region a regionální vědy (Vybrané sociální, kulturní a environmentální aspekty), Vysoká škola finanční a správní, o. p. s., Praha 2008, ISBN 978-80-7408-009-8, str. 61

²⁶ Pařízková, I., Finance územní samosprávy, Masarykova univerzita, Brno, 2008, ISBN 978-80-210-4511-8, str. 178

terciárního sektoru i soukromého podnikání se nejvíce koncentruje v hlavním městě, ve středních, jižních a západních Čechách. „Nejnižší úroveň malého a středního podnikání přetrvává v ostravské aglomeraci..., v pánevních okresech severozápadních Čech a v dalších okresech převážně venkovského charakteru.“²⁷

Jednou z příčin meziregionálních rozdílů je nízká mobilita pracovních sil, která je ještě limitována nedostatečnou sítí infrastruktury, špatnou dopravní obslužností v oblastech s malou hustotou obyvatel.

Jednosměrný vývoj regionů přispěl k polarizaci oblastí s vysokou úrovní prosperity a ke vzniku regionů s nízkou ekonomickou aktivitou. Úroveň problémových regionů je nutné přibližovat k úrovni vyspělých regionů, i např. prostřednictvím restriktivních opatření aplikovaných v přetížených regionech, a v problémových regionech zajistit zvýšení ekonomické výkonnosti.

„V souvislosti s koncepcí regionální politiky je tedy nutno zdůraznit, že existují nejen významné rozdíly v citlivosti společnosti na regionální disparity v různých sférách, ale že existují i rozdíly v možnostech společnosti disparity v různých sférách ovlivnit.“²⁸

3. 5 Typy problémových regionů

„Ministerstvo pro místní rozvoj ve spolupráci s ostatními dotčenými ústředními správními úřady a kraji na základě průběžné analýzy hospodářského a sociálního rozvoje státu navrhuje vymezení regionů, jejichž rozvoj je třeba s ohledem na vyvážený rozvoj státu a vyrovnávání rozdílů mezi úrovněmi jeho jednotlivých územních celků podporovat... Ministerstvo... navrhuje vymezení těchto státem podporovaných regionů na

a) regiony se soustředěnou podporou státu, které se podle charakteru svého zaostávání člení:
1. strukturálně postižené regiony, ve kterých se soustřeďují negativní projevy strukturálních změn, dochází k útlumu odvětví a výrobních podniků a k růstu nezaměstnanosti. K jejich vymezení slouží ukazatele charakterizující zejména trh práce a rozvoj podnikání

---

²⁷ Žítěk, V., Regionální ekonomie a politika, Masarykova univerzita Ekonomicko-správní fakulta, Brno 2004, ISBN 80-210-3478-5, str. 125

²⁸ Wokoun, R., Regionální rozvoj (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování), Linde Praha, Praha 2008, ISBN 978-80-7201-699-0, str. 23

2. hospodářsky slabé regiony, které na základě ukazatelů hospodářského a sociálního rozvoje vykazují podstatně nižší úroveň rozvoje, než je průměrná úroveň v České republice. K jejich vymezení slouží ukazatele charakterizující zejména trh práce, hospodářskou úroveň a strukturu a úroveň příjmů obcí a obyvatel

3. venkovské regiony, které jsou charakterizovány nízkou hustotou zalidnění, poklesem počtu obyvatel a vyšším podílem zaměstnanosti v zemědělství. K jejich vymezení slouží ukazatele charakterizující zejména vývoj počtu obyvatelstva, strukturu jeho zaměstnanosti a podíl obyvatelstva ve venkovských obcích

b) ostatní regiony, jejichž podporování státem je žádoucí z jiných důvodů, například pohraniční regiony, bývalé vojenské prostory, regiony postižené živelnými pohromami, regiony se silně narušeným či poškozeným životním prostředím, regiony s mírně příznivými podmínkami pro rozvoj zemědělské výroby, regiony s vyšší průměrnou mírou nezaměstnanosti, než je průměrná úroveň v České republice.²⁹

3. 6 Institucionální a programové zabezpečení regionální politiky v České republice

3. 6. 1 Programové zabezpečení regionální politiky v České republice

Ve 2. polovině 90. let 20. století se regionální politika stala jednou z nejdůležitějších politik s ohledem na vstup České republiky do Evropské unie. Avšak institucionální a programové zabezpečení regionální politiky včetně vytvoření legislativního rámce bylo zajištěno po roce 2000, kdy se podařilo vytvořit a přijmout soubor zákonů, institucí a programových dokumentů pro jednotlivé vládní úrovně.

Klíčovými zákony pro regionální politiku jsou zákon č. 128/2000 Sb., o obcích; zákon č. 129/2000 Sb., o krajích; zákon č. 132/2000 Sb., o změně a zrušení některých zákonů souvisejících se zákonem o krajích, zákonem o obcích, zákonem o okresních úřadech a zákonem o hlavním městě Praze, zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje.

Zákon o podpoře regionálního rozvoje vymezuje institucionální zajištění regionální politiky na jednotlivých vládních úrovních. Definuje regiony soudržnosti, které byly zřízeny pro potřeby

---

²⁹ <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?zdroj=sb00248&cd=76&typ=r>, 25. 11. 2009

koordinace a realizace hospodářské a sociální soudržnosti. Tím také zajišťuje komptabilitu české regionální politiky s regionální politikou EU.

Programové zabezpečení regionální politiky a regionálního rozvoje pro čerpání finančních prostředků z evropských fondů je zajištěno soustavou strategických dokumentů na státní, krajské a obecní úrovni.

1. Národní rozvojový plán (NRP)

„Národní rozvojový plán České republiky 2007-2013 plně odráží změny, které vyplývají z odlišného přístupu k evropské politice hospodářské a sociální soudržnosti (posun Cílů politiky soudržnosti EU, nový přístup k procesu programování).“³⁰ Zdůrazňuje potřebu podpory z fondů EU. Tento dokument vytváří každý členský stát sám na základě principu partnerství. Evropská komise vyžaduje povinnost vypracovat tento dokument.

2. Národní strategický referenční rámec (NSRR)

NSRR vypracovává Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, který je schválen Komisí jako závazný dokument, ze kterého musí vycházet všechny operační programy, které musí projít schvalovacím proces Evropské komise. Teprve po souhlasném vyjádření Komise je možné čerpat finanční podporu z rozpočtů fondů EU. NSRR musí na jedné straně respektovat nařízení Rady EU, na straně druhé je tvořen strategickými dokumenty – Strategie udržitelného rozvoje ČR, Strategie hospodářského růstu ČR, Strategie regionálního rozvoje ČR, programy rozvoje kraje a sektorové rozvojové politiky.

3. Operační programy

Dalším navazujícím dokumentem jsou operační programy, které vycházejí ze stanovených priorit podpory a doplňují tak strukturu dokumentů pro čerpání finančních prostředků z rozpočtu fondů EU.

---

³⁰ <http://www.staziste.cz/evropska-unie/legislativa-a-organy-eu/struktura-programovych-dokumentu>, 20. 11. 2009

„Každý operační program je nástrojem veřejné intervence, pomocí které příslušní řídicí orgán má zajistit využití růstového potenciálu, vyřešit nějaký problém či skupinu problémů s vazbou na Národní strategický referenční rámec...“³¹

Operační programy dělíme na regionální operační programy, které jsou určeny a zpracovány pro úroveň regionů NUTS 2. Dále na tematické operační programy, které „...detailně popisují, jakým způsobem bude dosaženo zlepšení situace v konkrétní oblasti (odvětví nebo regionu), uvádí přehled kvantitativních ukazatelů, jejichž dosažení se předpokládá, popisuje systém realizace a zodpovědné orgány... Každý z těchto programů je podřízen jednotlivým ministerstvům, která plní funkci „Řídících orgánů“.“³² Konkrétní výběr projektů je v působnosti krajů nebo Regionálních rad, které podle zákona o podpoře regionálního rozvoje jsou zodpovědné za výběr a správu podpořených projektů.

Důležitým bodem každého operačního programu je stanovení priorit a oblastí podpory. Každý operační program musí být v souladu s obsahem NSRR, protože vychází z jeho globálních a specifických cílů, prioritních os a priorit, které jsou v NSRR detailně popsány.

„Každý operační program musí rovněž jasně stanovit formu podpory (dotace, úvěry apod.), určit zprostředkující subjekty pro implementaci oblastí podpory. Dále musí být vymezení koneční příjemci a uživatelé (cílové skupiny). V každém operačním programu musí být popsány vazby na intervence jiných programů (např. Společná zemědělská politika, Rámcový program Vývoj a výzkum, národní programy), je nutné vymezit jejich rozhraní, styčné body, potřebné synergie a vhodnou doplňkovost. Ke každému operačnímu programu musí řídicí orgán vypracovat tzv. prováděcí dokument..., kde jsou podrobně specifikovány podmínky realizace, což jsou pokyny pro žadatele, způsobilé výdaje pro danou oblast podpory apod.“³³

---

³¹ <http://www.straziste.cz/evropska-unie/legislativa-a-organy-eu/struktura-programovych-dokumentu>, 20. 11. 2009

³² Pařízková, I., Finance územní samosprávy, Masarykova univerzita, Brno, 2008, ISBN 978-80-210-4511-8, str. 189

³³ <http://www.straziste.cz/evropska-unie/legislativa-a-organy-eu/struktura-programovych-dokumentu>, 20. 11. 2009

³³ Pařízková, I., Finance územní samosprávy, Masarykova univerzita, Brno, 2008, ISBN 978-80-210-4511-8, str. 185

³³ <http://www.mmr.cz/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-Ceske-republiky-ng>, str. 5, 25. 11. 2009

4. Strategie regionálního rozvoje České republiky

Strategie regionálního rozvoje je základní dokument regionální politiky na úrovni státu podle §5 zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, který schvaluje vláda na návrh Ministerstva pro místní rozvoj.

„Schválená strategie obsahuje zejména analýzu stavu regionálního rozvoje, charakteristiku slabých a silných stránek v rozvoji jednotlivých regionů, definuje strategické cíle regionálního rozvoje v ČR, vymezuje státem podporované regiony a vyjadřuje doporučení pro ústřední, respektive krajské úřady pro zaměření rozvoje odvětví spadajících do jejich působnosti.“³⁴ Strategie navrhuje rozvojové aktivity, které budou v souladu s principem subsidiarity realizovány na místní, regionální nebo resortní úrovni a financovány v rámci národních rozvojových programů s využitím finančních prostředků z fondů Evropské unie.

„Z tohoto hlediska je strategie regionálního rozvoje významným zdrojovým dokumentem při přípravě Národního rozvojového plánu (NRP), resp. Národního strategického referenčního rámce (NSRR) a operačních programů, orientovaných na čerpání prostředků z evropských fondů.“³⁵ Strategie regionálního rozvoje umožňuje skloubit strategické záměry České republiky s vlastními potřebami a zájmy jednotlivých regionů se strategickými záměry EU.

„Strategie regionálního rozvoje ve svém celkovém pojetí vytváří základní rámec realizace regionální politiky České republiky jako svébytné národní regionální politiky členského státu EU i jako integrální součásti regionální politiky Evropské unie, které vůči sobě musí být komplementární.“³⁶

Další strategické programy

Strategický program sociálního a ekonomického rozvoje ČR je základním dokumentem pro rozvoj ekonomiky na dané období.

---

³⁶ Wokoun, R., Regionální rozvoj (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování), Linde Praha, Praha 2008, ISBN 978-80-7201-699-0, str. 417

Státní program regionálního rozvoje je střednědobý dokument, který stanoví zaměření podpory regionálního rozvoje pro jeden nebo více regionů. Kromě vymezení regionu obsahuje tento dokument hodnocení dosavadního vývoje regionu, jeho strategii a stanovení priorit a opatření k dosažení stanovených cílů. Program je schvalován na návrh Ministerstva pro místní rozvoj vládou.

Sektorové politiky stanoví přístup státu k podpoře daného sektoru a jeho konkrétního odvětví. Sektorový rozvojový program rozpracovává rozvojové cíle a rozvojové aktivity daného sektoru formou konkrétních opatření a projektů.

Strategie rozvoje kraje rozpracovává strategický rozvoj kraje na vymezené období.

Program rozvoje kraje je taktický dokument, který specifikuje aktivity, cíle, kterých má být dosaženo. Součástí dokumentu je SWOT analýza, která je základním elementem pro stanovení cílů a strategie kraje. „...program rozvoje kraje bude prezentovat koordinační roli kraje v oblasti regionálního rozvoje a to nejen ve vztahu k místním a regionálním orgánům, ale i ve vztahu k ústředním správním úřadům.“³⁷

3. 6. 2 Institucionální zabezpečení regionální politiky v České republice

---

³⁷ Pařízková, I., Finance územní samosprávy, Masarykova univerzita, Brno, 2008, ISBN 978-80-210-4511-8, str. 186

Ústředním orgánem na státní úrovni ve věcech regionální politiky je Ministerstvo pro místní rozvoj, které „koordinuje činnost dotčených správních úřadů při přípravě a uskutečňování strategie regionálního rozvoje..., vypracovává ve spolupráci s dotčenými ústředními správními úřady a kraji návrh strategie regionálního rozvoje..., zabezpečuje mezinárodní spolupráci na úseku podpory regionálního rozvoje a spolupráci s Evropskými společenstvími v oblasti hospodářské a sociální soudržnosti, včetně koordinace věcně náplně nástrojů pomoci a souvisejícího vypracování programových dokumentů, realizace programů a vyhodnocování průběhu jejich plnění,...“³⁸

„Pro potřeby koordinace a pomoci poskytované Evropskými společenstvími na úrovni státu zřizuje Ministerstvo Řídící a koordinační výbor. Jeho členy jsou delegovaní zástupci dotčených ministerstev, krajů, podnikatelů, odborů...“³⁹ Dále byly zřízeny monitorovací orgány pro zajištění kontinuity a kontrolu programových dokumentů.

Regiony soudržnosti, které byly zřízeny pro potřeby spojené s koordinací a realizací hospodářské a sociální soudržnosti, jsou reprezentovány regionálními radami, jejichž hlavními úkoly je vypracování a realizace programů spolufinancovaných z fondů EU a další úkoly spojené s čerpáním prostředků z evropských fondů.

„Orgány kraje tvoří základní stavební jednotku pro tvorbu a realizaci regionálního rozvoje v ČR, spolupracují s ústředními úřady státní správy a koordinují zájmy obcí ve věcech regionálního rozvoje nadobecního významu.“⁴⁰

Obec spolupracuje ve své samostatné působnosti s krajem na přípravě a realizaci programu územního rozvoje kraje.

---

³⁸ <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?zdroj=sb00248&cd=76&typ=r>, 25. 11. 2009

³⁹ Čmejrek, J., Bubeníček, V., Luhanová, M., Politika v regionálním rozvoji, Česká zemědělská univerzita, Praha 2005, ISBN 80-213-1157-6, str.86

⁴⁰ Wokoun, R., Regionální rozvoj (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování), Linde Praha, Praha 2008, ISBN 978-80-7201-699-0, str. 405

⁴¹ <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/op-vpk-obdobi-2007-2013>, 27. 11. 2009

⁴² http://www.msmt.cz/uploads/soubory/ESF/SG_OP_VK_styl_upravy_final_b.pdf, 27. 11. 2009, str. 40

4. Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost a program rozvoje Jihočeského kraje

Program rozvoje Jihočeského kraje a Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost jsou základními a hlavními programy v soustavě dokumentů pro čerpání finančních prostředků z krajského rozpočtu a z fondů EU na regionální úrovni. Program rozvoje kraje popisuje hlavní oblasti rozvoje na území kraje, které je nutné s ohledem na budoucnost včas zajistit finanční prostředky a zabezpečovat. Definuje priority a cíle v rámci jednotlivých oblastí podpory, kterých chce za dané programovací období dosáhnout. Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost vymezuje prioritní osy, které upřesňují oblasti pro případnou alokaci finančních prostředků na základě pozitivně vyhodnocených projektů z evropských fondů.

4.1 Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK)

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost patří mezi víceúčelové tematické operační programy, jehož řídicím orgánem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Je financován z prostředků určených pro cíl Konvergence, ale také z prostředků vyčleněných na cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost pouze u projektů vytvářejících systémový rámec celoživotního učení. Je financován z Evropského sociálního fondu. Na programovací období 2007-2013 je vyčleněno celkem 1,83 mld. eur. OP VK byl schválen 12. října 2007 Evropskou komisí. Tento operační program navazuje na OP Výzkum a vývoj pro inovace a OP Podnikání a inovace.

„OP VK se zaměřuje na oblast rozvoje lidských zdrojů prostřednictvím vzdělávání ve všech jeho rozmanitých formách s důrazem na komplexní systém celoživotního učení, utváření vhodného prostředí pro výzkumné, vývojové a inovační aktivity a stimulace spolupráce participujících subjektů.“⁴¹

OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost se skládá z 5 prioritních os rozdělující program

na logické celky, které jsou specifikovány tzv. oblastmi podpor vymezující typy projektů, které mohou být v rámci konkrétní prioritní osy podpořeny.

4.1.1 Programové zabezpečení Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Obsah Operačního programu musí být v souladu s obsahy dokumentů: Strategické obecné zásady Společenství, Národní rozvojový plán 2007- 2013 a Národní strategický referenční rámec. Institucionální zabezpečení OP VK je popsáno v kapitole 4. 2. 4 Implementace operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

4.1.2 Strategie, Globální a specifické cíle Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Strategie OP VK

Hlavním smyslem strategie je zvýšit kvalitu lidských zdrojů, zajistit jejich konkurenceschopnost na pracovním trhu. „Prostřednictvím OP VK dojde ke zvýšení úrovně vzdělanosti prostřednictvím nastavení moderního, kvalitního a flexibilního systému vzdělávání a odborné přípravy, který je nezbytnou podmínkou dalšího růstu. Znalostní ekonomika vyžaduje po pracovní síle nejen odbornou kvalifikaci v oboru, ale zejména široké jazykové dovednosti, schopnost pracovat s informacemi a ovládat informační a komunikační technologie...“⁴²

Globální cíl OP VK

„Globálním cílem OP VK 2007-2013 je rozvoj vzdělanostní společnosti za účelem posílení konkurenceschopnosti ČR prostřednictvím modernizace systémů počátečního, terciárního

a dalšího vzdělávání, jejich propojení do komplexního systému celoživotního učení a zlepšení podmínek ve VaV.⁴³

Specifické cíle

Specifické cíle zajišťují naplnění obsahu cíle globálního.

„1. Rozvoj a zkvalitňování počátečního vzdělávání s důrazem na zlepšení klíčových kompetencí absolventů pro zvýšení jejich uplatitelnosti na trhu práce a zvýšení motivace k dalšímu vzdělávání.

2. Inovace v oblasti terciárního vzdělávání směrem k propojení s výzkumnou a vývojovou činností, větší flexibilitě a kreativitě absolventů uplatnitelných ve znalostní ekonomice, k zatraktivnění podmínek pro výzkum a vývoj a k vytvoření komplexních a efektivních nástrojů, které by podporovaly inovační proces jako celek.

3. Posílení adaptability a flexibility lidských zdrojů jako základního faktoru konkurenceschopnosti ekonomiky a udržitelného rozvoje ČR prostřednictvím podpory dalšího vzdělávání jak na straně nabídky, tak poptávky.

4. Vytvoření moderního, kvalitního a efektivního systému celoživotního učení prostřednictvím rozvoje systému počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání včetně propojení těchto jednotlivých částí systému celoživotního učení.⁴⁴

4.1.3 Prioritní osy Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Prioritní osa 1 - Počáteční vzdělávání

Tato osa se zaměřuje na zvyšování kvality počátečního vzdělávání, zejména na zvyšování počítačové gramotnosti a prohlubování znalostí cizích jazyků. Druhým cílem je zajištění a prohlubování rovných příležitostí dětí a žáků včetně dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Jedná se především o rozšíření nabídky výukových programů, které usnadní znevýhodněným žákům vstup na první stupeň základní školy, a tím také zajistí jejich integraci.

---

⁴³ http://www.msmt.cz/uploads/soubory/ESF/SG_OP_VK_styl_upravu_final_b.pdf, 27. 11. 2009, str. 41

⁴⁴ http://www.msmt.cz/uploads/soubory/ESF/SG_OP_VK_styl_upravu_final_b.pdf, 27. 11. 2009, str. 41

Pro zvyšování počítačové gramotnosti a prohlubování znalostí cizích jazyků u žáků je nejprve nutné zajistit vysokou úroveň počítačové gramotnosti a vysokou úroveň znalostí cizích jazyků u pedagogů prostřednictvím zahraničních stáží, získávání certifikátů a zajištění jiných možností zvyšování jejich kvalifikace.

Prioritní osa 2 – Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj

Jedním z cílů této osy je jasně definovat postavení VOŠ ve vzdělávacím systému, zajistit jejich dostatečnou provázanost s vysokoškolským systémem, zároveň harmonizovat studijní programy na VOŠ a VŠ s požadavky a potřebami trhu práce. Cílem je také zvýšit atraktivitu podmínek pro pracovníky a studenty ve vědeckých pracovištích na vysokých školách prostřednictvím využití nových metod výzkumu a moderních technologií.

Prioritní osa 3 – Další vzdělávání

Hlavním cílem této osy je zdokonalit systém dalšího vzdělávání prostřednictvím rozšíření nabídky kurzů a posilování informovanosti o kurzech dalšího vzdělávání. Úkolem systému dalšího vzdělávání je zvyšování zaměstnanosti a zaměstnatelnosti.

Prioritní osa 4a – Systémový rámec celoživotního učení (Cíl Konvergence)

Prioritní osa 4b - Systémový rámec celoživotního učení (Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost)

---

⁴⁵ http://www.msmt.cz/uploads/soubory/ESF/SG_OP_VK_styl_upravy_final_b.pdf, 27. 11. 2009, str. 91

⁴⁶ http://www.msmt.cz/uploads/soubory/ESF/SG_OP_VK_styl_upravy_final_b.pdf, 27. 11. 2009, str. 113

⁴⁷ http://www.msmt.cz/uploads/soubory/ESF/SG_OP_VK_styl_upravy_final_b.pdf, 27. 11. 2009, str. 115

⁴⁸ http://www.msmt.cz/uploads/soubory/ESF/SG_OP_VK_styl_upravy_final_b.pdf, 27. 11. 2009, str. 118, 119

⁴⁹ http://www.msmt.cz/uploads/soubory/ESF/SG_OP_VK_styl_upravy_final_b.pdf, 27. 11. 2009, str. 134

⁵⁰ http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=710&par%5Blang%5D=CS, 25. 11. 2009, kapitola 6, str. 3

⁵¹ http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=710&par%5Blang%5D=CS, 23. 11. 2009, kapitola 4, str. 3

⁵² http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=710&par%5Blang%5D=CS, 23. 11. 2009, kapitola 4, str. 3

⁵³ http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=710&par%5Blang%5D=CS, 23. 11. 2009, kapitola 4, str. 4

V prioritní ose 4 jsou koncentrovány takové aktivity, které povedou v oblastech počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání k vytváření efektivního systému celoživotního učení.

Prioritní osa 5a – Technická pomoc (Cíl Konvergence)

Prioritní osa 5b – Technická pomoc (Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost)

„Globálním cílem prioritních os 5a a 5b je dosáhnout úspěšné realizace programu zajištěním všech potřebných činností vykonávaných v rámci jeho implementačních struktur a posílením absorpční kapacity subjektů čerpajících podporu.“⁴⁵

4.1.4 Implementace Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

4.1.4.1 Orgány řízení a implementace operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Řídící orgán

Řídícím orgánem OP VK je Ministerstvo školství, mládeže tělovýchovy, které zodpovídá za správné a efektivní řízení programu a realizaci pomoci v souladu s předpisy EU a národními legislativními normami.

Řídící orgán OP VK „zajišťuje, že operace pro financování jsou vybírány na základě kritérií pro OP VK a po celou dobu provádění zůstávají v souladu s platnými předpisy Společenství a národní legislativou; ověřuje dodání spolufinancovaných produktů a služeb, skutečné vynaložení výdajů na operace vykázané příjemci a jejich soulad s předpisy Společenství a národní legislativou; ověřování na místě týkající se jednotlivých operací mohou být prováděna na základě vzorku v souladu s prováděcími pravidly přijatými Komisí postupem podle čl. 103 odst. 3 obecné nařízení; řídí práci monitorovacího výboru a poskytuje mu dokumenty umožňující sledovat kvalitu provádění operačního programu s ohledem na jeho konkrétní cíle; vypracovává výroční a závěrečné zprávy o provádění a po schválení Monitorovacím výborem je předkládá Komisi; zajišťuje soulad s požadavky na poskytování informací a propagaci stanovenými v čl. 69 obecného Nařízení Rady č. 1083/2006.“⁴⁶

Řídící orgán vytváří a udržuje efektivní Řídící a kontrolní systém operačního programu,

koordinuje implementační orgány při výběru projektů v souladu s kritérii a legislativou národní a Evropské unie, schvaluje individuální projekty a globální granty a podílí se na schvalování grantových individuálních projektů, zajišťuje předávání informací na Platební a certifikační orgán, zajišťuje činnost monitorovacího výboru a podílí se na tvorbě výročních a závěrečných zpráv.

Zprostředkující orgán

„Zprostředkující subjekt je subjekt, na který Řídící orgán deleguje výkon některých svých činností... Řídící orgán deleguje na Zprostředkující subjekt zejména zodpovědnost za výběr, monitorování a kontrolu projektů, ověřování žádostí o platby a zajištění odpovídající informovanosti potenciálních příjemců a jejich partnerů o možnostech financování z příslušných oblastí podpory OP VK a za jeho propagaci.“⁴⁷

Platební a certifikační orgán

Na základě usnesení vlády č. 198/2006 ze dne 22. února 2006 byl pověřen výkonem funkcí Platebního a certifikačního orgánu pro OP VK odbor Národní fond Ministerstva financí.

Úkolem Platebního a certifikačního orgánu je spravovat prostředky z rozpočtu Evropské unie, vypracovávat a předkládat žádost o průběžnou a závěrečnou platbu EK pro všechny operační programy, vyhodnocovat čerpání alokací prostředků z evropského rozpočtu.

Auditní orgán

Auditní orgán pro OP VK je Ministerstvo financí ČR – centrální harmonizační jednotka pro finanční kontrolu. Řídící orgán musí zajistit podmínky pro provádění auditu a kontrol. Hlavními úkoly auditního orgánu jsou zajištění auditu připravenosti Řídícího a kontrolního systému operačního programu, předkládání zpráv Komisi posuzující nastavení řídicích a kontrolních systémů programu.

Finanční útvar

Finanční útvar zajišťuje převody prostředků příjemcům z prostředků státního rozpočtu na předfinancování výdajů, které mají být pokryty prostředky z rozpočtu EU, provádí přesnou a úplnou evidenci převodů prostředků příjemcům ze státního rozpočtu, vede účetnictví.

Národní orgán pro koordinaci – Ministerstvo pro místní rozvoj

Národní orgán vytváří rámec pro implementaci operačních programů. „Vede řídicí orgány za účelem zajištění efektivity a právní platnosti při řízení operačních programů.“⁴⁸

Monitorovací výbor

Hlavním úkolem monitorovacího výboru je sběr, třídění, agregování a ukládání potřebných informací pro potřeby evaluace, kontroly, řízení a zpětné vazby implementační struktury. Monitorovací výbor je základní nástroj zajištění efektivní implementace programů a projektů, o které informuje Evropskou komisi a Národní orgán pro koordinaci.

4.1.4.2 Indikátory Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Indikátory zdrojů - Podávají informace o finančních zdrojích určených pro každou prioritní osu.

Indikátory výstupu - Tyto indikátory informují o výstupech jednotlivých operací v rámci operačního programu.

Indikátory výsledku – Indikátory výsledku vyjadřují přímý a okamžitý přínos operačního programu. Tyto indikátory jsou vyjádřeny jako počet úspěšně proškolených osob, nově vytvořených vzdělávacích modulů.

Indikátory dopadu - Prostřednictvím těchto indikátorů lze změřit dosažení plnění strategických cílů operačního programu.

Indikátory kontextu - Tyto indikátory vymezují sociálně ekonomické prostředí, ve kterém jsou realizovány jednotlivé aktivity a cíle programu.

Finanční indikátory - Finanční indikátory jsou používány pro měření a monitorování vývoje plateb z evropských fondů a závazků ve vztahu k oprávněným nákladům.

4.1.4.3 Finanční toky a finanční podmínky Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Finanční prostředky poskytnuté z ESF na financování OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost spravuje Ministerstvo financí. Evropská komise tyto prostředky zasílá na účet Platebního a certifikačního orgánu.

Všechny finanční toky evropských zdrojů probíhají přes státní rozpočet ČR. Úspěšní žadatelé projektů dostanou na základě žádosti o finanční pomoc ze státního rozpočtu dotaci, kterou po obdržení souhrnné žádosti provede Platební a certifikační orgán.

„Mechanismus celého systému finančních toků lze charakterizovat následovně:

1. Příjemce na základě uskutečněných výdajů vystavuje žádost o proplacení prostředků ze státního rozpočtu (odpovídající evropskému i národnímu podílu), přičemž žádost je předložena ke kontrole a schválení Řídícímu orgánu, resp. Zprostředkujícímu subjektu.
2. Řídící orgán žádost příjemce schvaluje a dává pokyn finančnímu útvaru k provedení platby na účet příjemce.
3. Finanční útvar příslušné rozpočtové kapitoly provádí platbu ze státního rozpočtu na účet příjemce.
4. Řídící orgán na základě provedených úhrad ze státního rozpočtu vystavuje souhrnnou žádost o provedení platby prostředků Evropského sociálního fondu z účtu Platebního a certifikačního orgánu do příslušné kapitoly státního rozpočtu.
5. Platební a certifikační orgán provádí kontrolu předložené souhrnné žádosti, její zaúčtování (rozhodným datem pro stanovení kurzu pro přepočet prostředků z CZK na EUR je datum zaúčtování Platebním a certifikačním orgánem) a následně úhradu prostředků Evropského sociálního fondu do příslušné kapitoly státního rozpočtu.
6. Platební a certifikační orgán žádá po provedení certifikace EK o doplnění prostředků na jeho účtu.
7. EK žádost odsouhlasí a zasílá prostředky na účet Platebního a certifikačního orgánu.⁴⁹
8. Příjemcova žádost o proplacení prostředků je předložena nejprve ke kontrole Zprostředkujícímu orgánu, ten ji zasílá Řídícímu orgánu.
9. Řídící orgán žádost schválí a dá pokyn finančnímu útvaru k provedení platby na účet příjemce.
10. Řídící orgán vydává souhrnnou žádost o provedení platby prostředků z ESF a FS z účtu Platebního a certifikačního orgánu do kapitoly státního rozpočtu.

11. Platební a certifikační orgán kontroluje zaúčtování souhrnné žádosti, úhradu prostředků z ESF a FS do kapitoly státního rozpočtu.

12. Po provedení certifikace EK žádá Platební a certifikační orgán o doplnění prostředků na jeho účet.

13. EK odsouhlasí žádost a zašle prostředky na účet Platebního a certifikačního orgánu.

Projekty z OP VK budou spolufinancovány z ESF až do 85% z celkových způsobilých výdajů, zbývajících 15% bude financováno z národních zdrojů.

4.1.4.4 Informace a publicita

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy zajišťuje publicitu programu OP VK. Řídící orgán deleguje publicitu a povinnost informovat na Zprostředkující subjekt a příjemce.

4.2 Program rozvoje Jihočeského kraje

4.2.1 Programové a institucionální zabezpečení Programu rozvoje Jihočeského kraje

4.2.1.1 Programové zabezpečení Programu rozvoje Jihočeského kraje

Zastupitelstvo Jihočeského kraje schválilo dne 27. května 2008 svým usnesením č. 195/2008/ZK Program rozvoje Jihočeského kraje. Program rozvoje je střednědobý dokument na úrovni vyššího územně samosprávného celku, který je zpracován krajem v samostatné působnosti na základě platné legislativy (zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje a zákona č. 129/2000 Sb., zákona o krajích). Program rozvoje Jihočeského kraje byl posouzen podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů Ministerstva životního prostředí a poté schválen Ministerstvem životního prostředí.

Program rozvoje kraje vychází ze strategických programů národní a regionální úrovně. Program rozvoje Jihočeského kraje je v souladu s obsahem a principy Strategie rozvoje České republiky pro období 2007-2013, Politikou územního rozvoje ČR, Národním strategickým referenčním rámcem a Národním rozvojovým plánem. Na regionální úrovni

vychází z programového prohlášení Rady Jihočeského kraje 2004-2008, Strategie rozvoje Budějovického regionu, Programu rozvoje územního obvodu Jihočeského kraje a včetně akčních plánů rozvoje kraje pro jednotlivé roky.

Akční plány Jihočeského kraje 2007-2010

Akční plán Jihočeského kraje je dokument, který slouží jako podkladový materiál pro realizaci Programu rozvoje Jihočeského kraje. Tento dokument je vydáván každý rok a definuje takové priority a oblasti podpory, které přispějí k rozvoji celého regionu. Finanční podpora na základě akčních plánů se realizuje prostřednictvím grantových programů vypisovaných v konkrétních oblastech podpory v jednotlivých letech a je financována z krajského rozpočtu. Jihočeský kraj stanovuje oblasti, které bude za finanční spoluúčasti dalších subjektů financovat. V roce 2010 bylo stanoveno 8 prioritních oblastí a oblast speciálního vzdělávání spadá do prioritní osy „Lidské zdroje a sociální soudržnost.“

Tabulka 1: Výše finančních prostředků z krajského rozpočtu alokovaná prostřednictvím grantových programů na projekty v oblasti vzdělávání v letech 2007-2010 (mil. Kč)

Prioritní osa	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010
Lidské zdroje a sociální soudržnost	22,5	25	41,5	44,6
Prioritní osy celkem	90	90	105	75,1

Zdroj: Vlastní

4.2.1.2 Institucionální zabezpečení Programu rozvoje Jihočeského kraje

Zastupitelstvo kraje ve své samostatné působnosti zajišťuje jeho realizaci a kontroluje jeho plnění. Výkonným orgánem kraje v samostatné působnosti je Rada kraje. Krajský úřad tvoří technické a administrativní zázemí pro činnost Rady kraje a Zastupitelstva kraje. Dále jednotlivé odbory se podílí na zpracování Programu kraje, mezi ně patří: OREG (strategicko-plánovací a koordinační výbor realizace Programu rozvoje kraje), OGEI (vypracovává administraci grantových programů), kontrolní pracoviště (monitorují celý proces realizace dokumentu).

„PRK je realizován formou akcí projektů, grantových programů, příspěvků, podpor, záměrů a stanovisek v rámci priorit jednotlivých opatření. Hlavní náměty předkládají jednotlivé věcně příslušné odbory, jejichž povinností je projednat s odbornou veřejností... Pro přidělení finanční či jiné podpory pro projekty, grantová schémata, příspěvky a podpory jsou v rámci každého opatření stanovena kritéria a omezující podmínky.“⁵⁰

4.2.2 Sociálně-ekonomický profil Jihočeského kraje

Ekonomika kraje je založena na tradičních průmyslových odvětvích (dřevařský, papírenský, sklářský, keramický, potravinářský, stavebnictví, lesnictví a zemědělství), i když některá tradiční průmyslová odvětví (textilní) postupem času pozbývají svého významu.

Bohatý a čilý cestovní ruch přispívá k rozvoji nejen měst, ale i venkovských oblastí. Nicméně cestovní ruch je limitován omezeným rozsahem a kvalitou služeb a nedostatečně rozvinutou sítí dopravní infrastruktury.

Důležitým stavebním prvkem pro zvyšování konkurenceschopnosti kraje je vzdělanostní úroveň jeho obyvatel. Většina obyvatel kraje má nedostatky ve znalostech cizího jazyka a v používání IT technologií, i přesto že kraj aktivně podporuje systém celoživotního vzdělávání.

Na území kraje se nachází sociální zařízení jak pro seniory, tak pro tělesně a mentálně postižené i pro osoby v sociální nouzi. Avšak počet lůžek a ubytovacích kapacit v těchto zařízeních je nedostatečný, a proto se kraj bude zaměřovat na rozšiřování terénních služeb, které mají nahradit chybějící kapacity v těchto zařízeních.

Stav životního prostředí a přírody v kraji je uspokojivý, i když má Jihočeský kraj nejvyšší podíl vodních ploch na celkové rozloze České republiky. Tento fakt znamená pro kraj vyřešit systém protipovodňových opatření.

Vlivem historických souvislostí působí Jihočeský kraj venkovským dojmem. Je to dáno velkým počtem malých obcí venkovské povahy. Významná urbanizační centra jsou koncentrována kolem větších měst: České Budějovice, Tábor, Sezimovo Ústí, Písek,

Jindřichův Hradec, Český Krumlov.

Jihočeský kraj spolu s ostatními kraji je členem asociace krajů ČR, spolu s Plzeňským krajem tvoří region soudržnosti Jihozápad se sídlem v Českých Budějovicích. V rámci regionální a strukturální politiky spolupracuje se zahraničními regiony Bavorskem a s Dolním a Horním Rakouskem. Jihočeský kraj navázal také spolupráci s francouzským městem Bretaň, švýcarským městem Bern a slovenským městem Košice.

4.2.3 Strategická vize a globální cíl Programu rozvoje Jihočeského kraje

Strategická část dokumentu vychází ze sociálně-ekonomického profilu Jihočeského kraje, Regionální inovační strategie kraje, SWOT analýzy a jiných dokumentů a podkladů.

Nejdůležitějším prvkem strategické části dokumentu je návrh rozvojové strategie kraje, jejíž hlavním cílem je rozvoj a dosažení konkurenceschopnosti kraje prostřednictvím posilování atraktivity území kraje pro podnikání a investice, dynamizace lidských zdrojů a zkvalitněním životních podmínek obyvatel.

Prioritní osy, které vyplývají z těchto strategických dokumentů a analýz, odráží rozvojová témata a řešení klíčových rozvojových problémů Jihočeského kraje.

Strategická vize a její atributy

„Jihočeský kraj bude v horizontu do roku 2013 konkurenceschopným a prosperujícím regionem s vysokou kvalitou života obyvatelstva.“⁵¹

Strategická vize je formulována na základě rozvojového potenciálu, který vychází ze vzdělanostní úrovně společnosti, kulturně sociálního prostředí kraje, aktivity podnikatelského sektoru.

„Plné využití rozvojového potenciálu kraje povede k dlouhodobému a stabilnímu ekonomickému růstu, který bude respektovat principy udržitelného rozvoje. Tento růst

přispěje ke snižování regionálních disparit v rámci kraje a lepší pozici Jihočeského kraje mezi regiony v České republice a Evropské unii.⁵²

Globální cíl

„Zvýšení konkurenceschopnosti Jihočeského kraje založené na zlepšování podmínek pro investice, podnikání a rozvoj cestovního ruchu při zachování přitažlivosti a jedinečnosti území kraje jako dobrého a bezpečného místa pro život obyvatel, a to při respektování zásad udržitelného rozvoje.“⁵³

Globální cíl je konkretizován na základě prioritních os:

Tabulka 2: Přehled prioritních os z Programu rozvoje Jihočeského kraje

Návrh prioritní osy	Charakter osy	Převažující role kraje při realizaci
1. Ekonomický rozvoj a znalostní ekonomika	rozvojový	Iniciační
2. Lidské zdroje a sociální soudržnost	rozvojový	přímá podpora kraje
3. Dostupnost a infrastruktura	stabilizační	přímá podpora kraje

4. Rozvoj urbánních prostorů	rozvojový	Koordinační
5. Venkovský prostor	stabilizační	přímá podpora kraje
6. Cestovní ruch, kulturní a přírodní dědictví	rozvojový	přímá podpora kraje
7. Efektivní veřejná správa a modernizace institucí	rozvojový	přímá podpora kraje
8. Životní prostředí	rozvojový	přímá podpora kraje

Zdroj: Program rozvoje Jihočeského kraje, Strategická část, kapitola 4, str. 4

Přímá podpora kraje – zapojení zdrojů, kterými kraj disponuje – lidské, materiální a finanční zdroje

Koordinační role - koordinaci aktivit regionálních aktérů

Iniciační role – stimulace aktivit regionálních aktérů

4.2.4 Prioritní osy

Ekonomický rozvoj a znalostní ekonomika

Stabilní a silné podnikatelské prostředí vytváří předpoklad pro perspektivní rozvoj kraje jednak tím, že zajišťuje finanční příjmy do rozpočtu a také tím, že vytváří nabídku pracovních míst. Rozvoj podnikatelských aktivit mohou zpomalit bariéry, jako jsou málo rozvinutá síť dopravní a technické infrastruktury, administrativní náročnost a malá dostupnost finančních zdrojů pro realizaci podnikatelských aktivit. Podpora kraje proto bude zaměřená právě na rozšíření a dostavbu dopravní infrastruktury, rozšíření nabídky zasíťovaných pozemků pro umístění firem. Podporován bude rozvoj podnikatelských poradenských služeb včetně jejich zapojení do národních a mezinárodních sítí. Veřejná správa bude nadále usilovat o podporu podnikatelského sektoru prostřednictvím poskytovaných služeb nejen občanům, ale i podnikatelským subjektům.

Lidské zdroje a sociální soudržnost

„Vzdělanost a flexibilita obyvatel kraje jsou nutnou podmínkou pro realizaci veškerých aktivit na území kraje. S tím je spojen zásadní úkol realizovat funkční systém celoživotního učení, který umožňuje jak rozvoj počátečního, tak i dalšího vzdělávání a jejich vzájemné propojení.

Realizace dostupného systému celoživotního učení je do značné míry podmíněna dopravní obslužností území kraje.⁵⁴

„Rozvoj lidských zdrojů je oblast výrazně podporovaná prostředky Evropské unie. Proto je důležité pomoci školám a školským zařízením při zpracovávání žádosti a vedení dokumentace projektů ze strukturálních fondů tak, aby mohly být tyto prostředky efektivně využity pro zkvalitnění vzdělávacího procesu. Značný důraz je třeba klást na kvalitní jazykové vzdělávání v celém systému celoživotního učení.“⁵⁵

Dostupnost a infrastruktura

Nedostatečná dopravní infrastruktura zpomaluje rozvoj hlavních priorit kraje (cestovní ruch, dostupnost venkovských oblastí, podpora podnikatelského prostředí). Zásadní vliv na budoucí rozvoj kraje má dostavba dálnice D3. Modernizace letiště a dokončení Vltavské vodní cesty přinesou další možnosti rozvoje kraje. Dalším významným faktorem zvyšujícím dostupnost kraje je zvyšování vybavenosti kraje mobilními technologiemi a možností připojení k internetu, stále jsou v nedostatečné míře a způsobu poskytovány služby veřejné správy prostřednictvím internetu. Cílem podpory v této oblasti je nutné zajistit dostavbu dálnice, zmodernizovat letiště pro civilní přepravu a rozšířit výčet služeb poskytovaných veřejnou správou prostřednictvím internetu.

Rozvoj urbánních prostorů

Města jsou centrem ekonomických aktivit a tahounem hospodářského růstu kraje. Pro jejich další rozvoj je nutné vyrovnat se s dopadem změn ve fungování města a městské ekonomiky. Podpora bude proto zacílena na dostavbu potřebné infrastruktury, řešení dopravní obslužnosti, na péči o městské životní prostředí a na podporu zdravého, aktivního a kulturního života ve městech.

Venkovský prostor

Charakteristickými rysy venkova jsou nízká hustota zalidnění, vysoká lokální úroveň nezaměstnanosti, nevyhovující dopravní infrastruktura, malá úroveň poskytovaných služeb. Podpora této oblasti bude zaměřena na zvyšování kvality a dostupnosti veřejných služeb,

---

⁵⁴ http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=710&par%5Blang%5D=CS, 23. 11. 2009, kapitola 4, str. 19

⁵⁵ http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=710&par%5Blang%5D=CS, 23. 11. 2009, kapitola 4, str. 20

zvyšování dopravní dostupnosti propojením venkovských oblastí s centry, zvyšování atraktivity venkova zkvalitňováním podmínek pro místní rozvoj.

Cestovní ruch, přírodní a kulturní atraktivity

Kvalitní systém dopravní infrastruktury je nezbytný pro rozvoj cestovního ruchu. Základní a doplňková infrastruktura je v oblasti cestovního ruchu stále podceňována a neodpovídá aktuálním potřebám všech aktérů cestovního ruchu. Podpora bude zacílena na zkvalitnění a rozšíření nabídky stravovacích a ubytovacích zařízení, na podporu kulturních památek a přírodních atraktivit, na zajištění lepší spolupráce mezi správci a majiteli přírodního a kulturního bohatství. „Konkurenceschopnost cestovního ruchu v jihočeském kraji je do značné míry limitována nedostatečným využíváním informačních a komunikačních technologií.“⁵⁶

Efektivní veřejná správa a modernizace institucí

Pomocí uplatňování moderních koncepčních metod (strategického plánování a řízení) a moderního systému sběru dat bude zajištěna větší efektivnost a fungování veřejné správy. Pozornost bude věnována na pracovníky veřejné správy, na zvyšování jejich motivace pomocí kariérního růstu, ale i systémem dalšího profesního vzdělávání.

Životní prostředí

Kvalita životního prostředí v kraji se postupně zlepšuje, ale přesto zde zůstávají nevyřešené problémy v podobě např. chybějících čističek odpadních vod. Podpora bude zaměřena na oblast vodního hospodářství, zejména pak na využívání vodních zdrojů a ochranu před povodněmi, dále na problematiku odpadového hospodářství a ochranu ovzduší.

4.2.5 Financování Programu rozvoje Jihočeského kraje

Přehled finančních zdrojů na realizaci opatření PRK v jednotlivých letech je uveden v tabulce číslo 3.

---

⁵⁶ http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=710&par%5Blang%5D=CS, 23. 11. 2009, kapitola 4, str. 55

Tabulka 3: Přehled prostředků na financování AP PRK v letech 2007 – 2013 (mil. Kč)

	Rok						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Neinvestiční část	30,0	60,0	65,0	70,0	75,0	80,0	80,0
Investiční část	63,5	30,0	30,0	30,0	30,0	40,0	40,0
Celkem	93,5	90,0	95,0	100,0	105,0	120,0	120,0

Zdroj: střednědobý výhled kraje 2007 – 2013

Pro financování Programu rozvoje Jihočeského kraje se počítá, mimo zdrojů rozpočtu Jihočeského kraje a fondů EU, také se zapojením národních dotačních zdrojů a ostatních vnějších zdrojů (veřejné rozpočty měst a obcí, soukromé zdroje).⁵⁷

5. Metodika, cíle a hypotézy diplomové práce

⁵⁷ http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=710&par%5Blang%5D=CS, 23. 11. 2009, kapitola 5, str. 4

5. 1 Metodika diplomové práce

V teoretické části bylo provedeno studium a analýza literárních pramenů, na jejichž základě byla sepsána na dané téma literární rešerše.

Popis oblasti speciální vzdělávání bylo nutné doplnit tabulkami s vývojem počtu žáků speciálních školek a škol, s konkrétními počty specializovaných zařízení za jednotlivé okresy v Jihočeském kraji. Tato data byla komparována a vyhodnocena v kapitole 6 Speciální vzdělávání v Jihočeském kraji. Tato data byla převzata z dokumentu „Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji za školní rok 2007/2008“ umístěném na webových stránkách Jihočeského krajského úřadu.⁵⁸

Pro zdůvodnění potřebnosti a účinnosti grantové politiky v oblasti speciálního vzdělávání byly vybrány konkrétní projekty, které byly analyzovány a porovnávány v praktické části diplomové práce na základě obsahu projektových žádostí a monitorovacích zpráv vybraných projektů. Cílem bylo zhodnotit přínos projektů pro cílovou skupinu a význam pro celou společnost v Jihočeském kraji. Konkrétní data a informace z projektů byly poskytnuty žadateli o dotaci z fondů EU.

5. 2 Cíle diplomové práce

Hlavní cíl

Cílem diplomové práce je zhodnotit přínos grantové politiky v oblasti speciálního vzdělávání pro rozvoj Jihočeského kraje jako celku. Na základě vybraných projektů je možné zdůvodnit potřebnost grantové politiky a její funkčnost založenou na spolupráci mezi nadnárodní, státní a regionální úrovní.

Vývoj regionu má dynamický průběh, a proto je nutné navrhnout takovou grantovou politiku a oblasti podpory ve speciálním vzdělávání, které budou pružně reagovat na změny a potřeby kraje na určité časové období.

---

⁵⁸ [http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par\[id_v\]=417&par\[lang\]=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[id_v]=417&par[lang]=CS), Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji, 13. 3. 2010

Dílčí cíl

Realizace projektů má přímý a prvořadý dopad na cílové skupiny, které naplněním projektových cílů získávají možnost integrace do společnosti, možnost uplatnit se na trhu práce a být tak prospěšný pro celou společnost. Dílčím cílem je zhodnotit přínos grantové politiky pro cílové skupiny analyzovaných projektů.

5. 3 Hypotézy diplomové práce

H1: Pokrývají krajské finanční prostředky bez evropských financí výdaje na speciální vzdělávání? Jaké a do jaké míry?

H2: Přinášejí resp. přinesou současně vynaložené finanční prostředky nějaký benefit pro Jihočeský kraj v budoucnosti?

H3: Mají realizované projekty přínos pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami?

6. Speciální vzdělávání v Jihočeském kraji

6. 1 Charakteristika speciálního vzdělávání v Jihočeském kraji

Definice jedince se speciálními vzdělávacími potřebami

„Dítětem, žákem nebo studentem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním.“⁵⁹

„Zdravotní postižení je postižení mentální, tělesné, zrakové, sluchové, vady řeči, autismus, souběžné postižení více vadami, vývojové poruchy učení nebo chování. Zdravotní znevýhodnění je zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc, nebo zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování. Sociální znevýhodnění - rodinné prostředí s nízkým socioekonomickým statutem, nařízená ústavní či ochranná výchova, postavení azylanta či uprchlíka.“⁶⁰

Zásady a cíle vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

„Rovný přístup ke vzdělání bez jakékoli diskriminace, zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce, vzájemná úcta, respekt, solidarita a důstojnost, všeobecný rozvoj osobnosti s důrazem na poznávací, sociální, morální, mravní a duchovní hodnoty.“⁶¹

Jedinci, kteří nemohou přes svůj handicap dosáhnout příslušné vzdělanostní úrovně standardními pedagogickými postupy a metodami, jsou vzděláváni ve speciálních školách. Síť těchto školských zařízení včetně speciálních tříd při základních školách v Jihočeském kraji je poměrně hustá, a tím je zajištěna dostupnost pro většinu handicapovaných jedinců. V Jihočeském kraji je 11 mateřských škol, 36 základních škol včetně základních škol s přípravným stupněm a 9 středních škol.

Tabulka 4: Počet škol samostatně zřízených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami rozdělených podle typu zřizovatele v Jihočeském kraji ve školním roce 2008/2009

---

⁵⁹http://portal.gov.cz/wps/portal/ s.155/701/.cmd/ad/.c/313/.ce/10821/.p/8411/ s.155/701?PC_8411_l=561/2004&PC_8411_ps=10#10821, Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, 10. 3. 2010

⁶⁰ <http://www.msmt.cz/socialni-programy/vzdelavani-zaku-se-specialnimi-vzdelavacimi-potrebami>, 10. 3. 2010

⁶¹ <http://www.msmt.cz/socialni-programy/vzdelavani-zaku-se-specialnimi-vzdelavacimi-potrebami>, 10. 3. 2010

Zřizovatel	Mateřská škola	Základní škola	Střední škola	přípravný stupeň ZŠ
Jihočeský kraj	7	22	6	6
Církev	1	1	1	1
Soukromá PO	2	2	1	1
MŠMT	1	2	2	1
Celkem	11	27	10	9

Zdroj: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji za školní rok 2008/2009

V Jihočeském kraji je poskytováno speciální vzdělávání těm dětem, žákům a studentům, u nichž na základě pedagogicko-psychologického vyšetření byly zjištěny speciální vzdělávací potřeby. Jedná se především o žáky s mentálním, smyslovým, tělesným, kombinovaným postižením, s vadami řeči, s autismem. Tito žáci jsou vzděláváni prostřednictvím podpůrných opatření např.: speciální výukové metody a postupy, kompenzační, rehabilitační a výukové pomůcky, služba asistenta pedagoga či osobního asistenta. Speciální vzdělávání je realizováno formou individuální či skupinové integrace, ve školách samostatně zřízených pro žáky s postižením nebo vzájemnou kombinací uvedených forem.

Ve školním roce 2008/2009 byly integrovány děti se zdravotním postižením do všech druhů škol, počet integrovaných dětí do mateřských, základních a středních škol činil za minulý školní rok 2008/2009 1 632 dětí. V mateřských školách bylo integrováno nejvíce dětí s vadami řeči, na základních a středních školách s vývojovými vadami učení a chování.

Tabulka 5: Počet dětí integrovaných do mateřských, základních a středních škol podle druhu postižení ve školním roce 2008/2009 v Jihočeském kraji

Druh postižení	Mateřská škola	Základní škola	Střední škola
Mentální	23	47	27

Sluchové	11	54	12
Zrakové	0	32	4
s vadami řeči	53	34	2
Tělesné	12	56	16
Autismus	7	18	3
vývoj. poruchy učení a chování	8	1 015	129
s více vadami	15	46	8
Celkem	129	1 302	201

Zdroj: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji za školní rok 2008/2009

Počet integrovaných dětí a žáků do mateřských a základních škol klesá od školního roku 2002/2003, do mateřských škol a základních škol bylo integrováno nejvíce dětí ve školním roce 2002/2003 a od té doby se počet integrovaných dětí a žáků do mateřských a základních škol snižuje. Na středních školách je situace zcela opačná, počet integrovaných žáků se zvýšil ve školních letech 2002/2003 – 2008/2009 ze 138 na 201 žáků.

Tabulka 6: Počet integrovaných dětí a žáků se zdravotním postižením do mateřských, základních a středních škol ve školních letech 2002/2003 – 2008/2009 v Jihočeském kraji

Druh školy	Šk 02/03	Šk 03/04	Šk 04/05	Šk 05/06	Šk 06/07	Šk 07/08	Šk 08/09
Mateřské školy	182	144	117	139	159	139	129
% z cel. Poč. dětí v MŠ	0,99	0,78	0,63	0,78	0,87	0,74	0,66
Základní školy	2 448	2 262	2 224	1 919	1 786	1 664	1 302
% z cel. Poč. dětí v ZŠ	3,94	3,78	3,86	3,47	3,38	3,25	2,63
Střední školy	138	156	111	122	138	217	201
% z cel. Poč. dětí v SŠ	0,4	0,45	0,33	0,36	0,4	0,63	0,59

Zdroj: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji za školní rok 2008/2009

Integrované děti jsou vzdělávány na základě upravených výukových plánů za pomoci služeb asistenta pedagoga či individuální asistence. Ve školním roce 2008/2009 působilo v mateřských školách 22 asistentů pedagoga, na základních školách 122 a na středních školách činil počet asistentů pedagoga 7.

Děti a žáci se zdravotním postižením jsou vzděláváni ve třídách pro zdravotně postižené při běžných mateřských a základních školách. V mateřských školách navštěvovalo nejvíce tříd pro děti s vadami řeči, na základních školách bylo otevřeno nejvíce tříd pro žáky s vývojovými poruchami učení a chování a s mentálním postižením.

Tabulka 7: Počet tříd a dětí v základních a mateřských školách zřizovaných Jihočeským krajem podle druhu postižení

druh školy	Celkem		Mentální postižení		Zdravotní postižení		Vývojové poruchy učení a chování	
	Třídy	Žáci	Třídy	Žáci	Třídy	Žáci	Třídy	Žáci
MŠ	16	73	1	15	1	12	0	0
ZŠ	14	135	6	47	2	22	6	76

Zdroj: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji za školní Rok 2008/2009

6.2 Speciální vzdělávání v Operačním programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Speciální vzdělávání je v OP VK součástí prioritní osy 1 – Počáteční vzdělávání a dále je konkretizováno oblastí podpory 1.2 Rovné příležitosti dětí a žáků včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Prioritní osa 4 – Systémový rámec celoživotního učení podporuje takové aktivity, které mají přispívat v oblasti počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání k vytváření systému celoživotního učení a vytvářet takové aktivity, které podporují zvýšení kvality počátečního vzdělávání v oblasti speciálního vzdělávání.

Prioritní osa 1 – Počáteční vzdělávání nastavuje systém počátečního vzdělávání tak, aby byl respektován rovný přístup s podporou klíčových dovedností, zajištěním kvality vzdělávání pedagogických pracovníků a se zohledněním individuálního talentu každého jedince, aby se zvýšila uplatitelnost absolventů na trhu práce. Prioritní osa 1 se zaměřuje na podporu a „zajištění rovných příležitostí v přístupu ke vzdělání pro všechny

bez ohledu na druh znevýhodnění, např. zdravotního, ekonomického, sociálního, etnického, podle pohlaví či státní příslušnosti...“⁶²

Přes snahu klást důraz na individualizaci přístupu a systém vzdělávání, dosahují žáci se speciálními vzdělávacími potřebami nedostatečného stupně vzdělávání a následně žádnou či nízkou úroveň kvalifikace, která je jednou z příčin sociálního vyloučení. S tím je spojena potřeba soustředit se na specifické potřeby žáků a vytvářet takové vzdělávací programy, které zajistí maximální možnou úroveň vzdělání a vstup na trh práce. Základním momentem pro dosažení těchto cílů je další vzdělávání pedagogických pracovníků pro vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami. Neméně důležité je vytváření vhodných podmínek pro integraci jedinců se speciálními vzdělávacími potřebami do běžného vzdělávacího proudu.

Oblast podpory 1.2 podporuje aktivity, které umožňují individuální přístup k žákům podle jejich potřeb. Individuální přístup zahrnuje tvorbu speciálních plánů spolu s používáním speciálních vzdělávacích, rehabilitačních a kompenzačních pomůcek a zajištěním služeb pedagogických a psychologických asistentů.

Globální cíl a specifické cíle prioritní osy 1 – Počáteční vzdělávání

Globální cíl prioritní osy 1 – Počáteční vzdělávání

„Globálním cílem prioritní osy je rozvoj a zkvalitňování počátečního vzdělávání s důrazem na zlepšení klíčových kompetencí absolventů pro zvýšení jejich uplatitelnosti na trhu práce a zvýšení motivace k dalšímu vzdělávání.“⁶³

Specifické cíle prioritní osy 1 – Počáteční vzdělávání

„Zvýšení kvality počátečního vzdělávání

Zlepšení rovných příležitostí dětí a žáků včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Zlepšení kompetencí pedagogických i nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení.“⁶⁴

---

⁶² http://www.msmt.cz/uploads/soubory/ESF/SG_OP_VK_styl_uprav_final_b.pdf, str. 68, 10. 3. 2010

⁶³ http://www.msmt.cz/uploads/soubory/ESF/SG_OP_VK_styl_uprav_final_b.pdf, str. 67, 10. 3. 2010

Podporované aktivity oblasti podpory 1. 2 Rovné příležitosti dětí a žáků včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Uplatňování a zlepšování organizačních forem a výuky a vyučovaných metod podporujících rovný přístup ke vzdělávání včetně tvorby individuálních vzdělávacích plánů, využití ICT a e-learningovaných aplikací.

Zvyšování kompetence pedagogických pracovníků pro odstraňování bariér bránících rovnému přístupu všech jedinců ke vzdělávání.

Rozvoj poradenství, propracování a rozšíření nabídky asistenčních, speciálně pedagogických a psychologických služeb pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Podpora neformálního vzdělávání a kompetencí v něm získaných, zdokonalování systému vzdělávání pracovníků nestátních neziskových organizací a středisek volného času, vytváření vzdělávacích modulů uznatelných jako součást dalšího vzdělávání.

Kategorizace pomoci⁶⁵

Kód	Prioritní téma
72	Navrhování, zavádění a provádění reforem systémů vzdělávání a odborné přípravy s cílem rozvíjet zaměstnatelnost, zvyšování významu základního a odborného vzdělávání a odborné přípravy na trhu práce a neustálé zlepšování dovedností vzdělávacích pracovníků s ohledem na inovace a znalostní ekonomiku.
81	Mechanismy lepšího vytváření, monitorování a hodnocení dobrých politik a programů na vnitrostátní, regionální a místní úrovni, budování kapacit pro provádění politik a programů.

Příjemci finanční pomoci

---

⁶⁴ http://www.msmt.cz/uploads/soubory/ESF/SG_OP_VK_styl_upravy_final_b.pdf, str. 67, 10. 3. 2010

⁶⁵ http://www.msmt.cz/uploads/soubory/ESF/SG_OP_VK_styl_upravy_final_b.pdf, str. 71, 72, 10. 3. 2010

Finanční prostředky ze strukturálních fondů na oblast podpory 1. 2 mohou přijímat ústřední orgány státní správy a jimi přímo řízené organizace, kraje, obce a města, školy a školská zařízení včetně vysokých škol, sdružení asociací škol, nestátní neziskové organizace, profesní organizace odborové, zaměstnanecké, zaměstnavatelské, zaměstnavatelů a oborové, organizace působící ve vzdělávání a kariérovém poradenství, další organizace působící v oblasti volného času dětí a mládeže. Podmínkou pro přijetí finančních prostředků ze strukturálních fondů je právní subjektivita příjemců či příjemce musí být organizační složkou státu.

Cílové skupiny

Finanční pomoc z ESF a ERDF je možné čerpat pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami z mateřských škol a přípravných tříd základních škol, žáky škol a školských zařízení včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a ti žáci, kteří jsou ohroženi předčasným odchodem ze vzdělávacího procesu, pro rodiče sociálně znevýhodněných dětí a žáků, pracovníky škol a školských zařízení, vedoucí pracovníky škol a školských zařízení, pracovníky organizací působící v oblasti asistenčních služeb a v oblasti volného času.

Finanční zdroje

Tato prioritní osa bude financována na úrovni jednotlivých projektů z Evropského sociálního fondu. Náklady investičního charakteru a jiné nezbytné doprovodné činnosti, které jsou oprávněnými náklady financované z ERDF, až do výše 10% na prioritní osu, je možné uplatnit v rámci projektu na pořízení nábytku, vybavení, infrastruktury, avšak jen tehdy pokud si příjemce nemůže uplatnit odpisové náklady ve smyslu čl. 11 odst. 3 Nařízení rady (ES) 1081/2006 o obecných ustanoveních o Evropském sociálním fondu a o zrušení Nařízení (ES) č. 1784/1999.

7. Výzvy pro oblast podpory 1.2 OP VK a projekty podané v prvním a druhém kole výzvy GG – - 1. 2 Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v Jihočeském kraji, schválené projekty k realizaci z prvního a druhého kola pro oblast podpory 1.2 OP VK a grantové programy vyhlášené Jihočeským krajským úřadem v období 2007 – 2010 na podporu speciálního vzdělávání

7.1 Výzvy pro oblast podpory 1.2 OP VK

Ve dnech 26. 5. – 7. 7. 2008 vyhlásil Jihočeský kraj první kolo výzvy (registrační číslo: CZ. 1.07/1.2.06) předkladatelům grantových projektů k předkládání žádostí o finanční podporu z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost oblast podpory 1. 2 Rovné příležitosti dětí a žáků včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Celkově mohli žadatelé žádat o 25 mil. Korun, avšak bylo vyčerpáno pouze 21.384.495.98,-Kč. V tomto kole bylo vybráno a finančně podpořeno celkem 8 projektů z celkového počtu 16 projektů.

Druhé kolo výzvy (registrační číslo: CZ.1.07/1.2.06) bylo vyhlášeno Jihočeským krajským úřadem ve dnech 16. 3. – 27. 4. 2009. Na projekty byla určena celková výše finančních prostředků 40 mil. Kč, ale žadatelé požadovali 13.951.710,00,- Kč. V druhém kole výzvy bylo vybráno 5 projektů.

Třetí kolo výzvy pro oblast podpory 1.2 OP VK bude vyhlášeno v květnu 2010. Konkrétní datum vyhlášení třetí kola není ještě známo a výše finanční podpory není dosud rozhodnuta.

Výzvy jsou vyhlášeny na základě rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost registračního čísla CZ.1.07/1.2.06 vydaného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. V této smlouvě jsou definovány místo realizace GG, podmínky poskytnutí dotace, monitorovací indikátory, cílové skupiny, příjemci pomoci, podporované aktivity, způsob financování, křížové financování,

způsob hodnocení projektů, sankce za nedodržení některého ze smluvních závazků. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR vystupuje v této smlouvě jako poskytovatel dotace a Jihočeský krajský úřad zastoupeným hejtmánem Jihočeského kraje vystupuje v této smlouvě jako příjemce dotace.

7.1.1 Formální náležitosti výzev pro oblast podpory 1.2 OP VK

Cíl programu, oblasti podpory, cílové skupiny

Cíl programu

Cílem programu je zvýšení konkurenceschopnosti ČR prostřednictvím modernizace počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání a vytvoření systému celoživotního učení. Důraz je kladen na vytváření rovného přístupu ke vzdělání včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Oblasti podpory⁶⁶

Operační program se zaměřuje zejména na rozvoj poradenství a rozšíření nabídky asistenčních služeb, realizaci forem výuky a vyučovacích metod podporující rovný přístup ke vzdělání, zvyšování kompetencí pedagogických pracovníků.

Cílové skupiny

Cílovou skupinou jsou děti a žáci se speciálními vzdělávacími potřebami a se sociálním znevýhodněním, jejich zákonní zástupci, pracovníci škol a školských zařízení v Jihočeském kraji, pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání na území Jihočeského regionu.

Oprávnění předkladatelé žádostí o finanční podporu⁶⁷

O finanční podporu mohou žádat školy, včetně škol vysokých, školská zařízení, sdružení asociace škol, organizace působící v oblasti volného času dětí a mládeže, právnické osoby působící v oblasti kariérového poradenství, nestátní neziskové organizace, města, obce a svazky měst a obcí.

---

⁶⁶ Oblasti podpory 1.2 OP VK jsou uvedeny v příloze 1

⁶⁷ Oprávnění předkladatelé žádostí o finanční podporu jsou uvedeny v příloze 2

Partnerství

Podporované projekty je možné realizovat prostřednictvím principu partnerství, ve kterém se jedná o seskupování dvou či více subjektů za účelem dosažení stanoveného cíle projektu na základě úzké spolupráce partnerů. Princip partnerství je podmíněn prací na projektové žádosti a následně na realizaci projektových aktivit. Partneři se také podílí na spolufinancování projektu, a to až do výše maximálně 49% způsobilých výdajů projektu.

Forma financování, limity finanční podpory

Forma podpory

Podpora bude poskytnuta formou nevratné finanční pomoci (dotace), na kterou nevzniká právní nárok.

Výše finančních prostředků na konkrétní projekt může dosáhnout až 100% způsobilých výdajů projektu, z toho 85% z ESF a 15% ze státního rozpočtu ČR.

Limity finanční podpory

Celková částka určená pro tuto výzvu je 25. 000. 000,- Kč. Finanční podpora poskytnutá na jeden projekt může být minimálně 400. 000,- Kč a maximálně 25. 000. 000,- Kč. „Maximální výše finanční podpory vychází ze schváleného rozpočtu projektu. Pro konečnou výši skutečně poskytnuté podpory jsou rozhodující skutečně vynaložené způsobilé výdaje, které příjemce prokáže po ukončení celého projektu a po předložení závěrečného vyúčtování.“⁶⁸

Projekty v rámci této výzvy je možné financovat v souladu s čl. 34 Nařízením Rady (ES) č. 1083/2006 tzv. křížovým financováním, které znamená úhradu některých nákladů projektu financovaných z ESF, které jsou způsobilými výdaji pro financování z ERDF, za splnění podmínky, že tyto výdaje jsou nezbytné pro dosažení cílů projektu. Tato výzva umožňuje využít křížové financování až do 9% celkových způsobilých výdajů grantového projektu.

Kritéria pro výběr žádosti projektu

Viz příloha 3

---

⁶⁸ http://opvk.kraj-jihocesky.cz/index.php?p=p_17, I. Výzva, Oblast podpory 1. 2, str. 5, 11. 3. 2010

Doba trvání projektu a místo realizace projektu

Maximální doba trvání projektů je 36 měsíců.

Zahájení projektu

Za zahájení realizace projektu se považuje datum podpisu Smlouvy o realizaci GP oběma stranami. Možné zahájení projektu je předpokládáno na 1. čtvrtletí 2009.

Ukončení projektu

Projekt musí být ukončen do doby stanovené ve smlouvě o realizaci GP.

Místo realizace projektu

Projekt musí být realizován na území kraje.

Monitorování projektu

Příjemce podpory musí pravidelně podávat monitorovací zprávy o realizaci projektu. Příjemce finanční podpory předkládá pravidelně průběžné zprávy a na konci realizace závěrečnou zprávu včetně žádosti o platbu. V předkládaných zprávách musí být popsáno vykazování monitorovacích indikátorů. Průběžné monitorovací zprávy jsou předkládány zprostředkujícím subjektu jednou za 3 měsíce od zahájení realizace projektu až po jeho ukončení. V rámci této výzvy jsou stanoveny konkrétní indikátory.⁶⁹

Formální podoba žádosti

Žádost o finanční podporu musí být vyplněna v příslušném formuláři webové žádosti, která je k dispozici na webových stránkách www.eu-zadost.cz. Žádost je předkládána v českém jazyce v elektronické podobě a doručena na adresu Jihočeského krajského úřadu. Žádost musí obsahovat povinné náležitosti⁷⁰. K žádosti o finanční podporu musí být připojen seznam povinných příloh projektu s vyplněnými formuláři jednotlivých příloh.⁷¹

Na přední straně žádosti musí být uvedena adresa Krajského úřadu Jihočeského kraje s upozorněním „NEOTVÍRAT“ uvedeným pod adresou žadatele. Na zadní straně obálky musí

---

⁶⁹ Monitorovací indikátory jsou uvedeny v příloze 4.

⁷⁰ Povinné náležitosti projektu jsou uvedeny v příloze 5

⁷¹ Seznam příloh a formuláře příloh projektu jsou uvedeny v příloze 6

být uveden název operačního programu, číslo prioritní osy a oblasti podpory, číslo kola výzvy, názvy globálního grantu a oblasti podpory, název projektu.

7.2 Projekty podané v prvním a druhém kole výzvy GG – - 1. 2 Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v Jihočeském kraji

Žadatelé o finanční podporu předkládají své žádosti spolu s projekty na základě vyhlášené výzvy. Každý projekt prochází jednotlivými fázemi procesu hodnocení v souladu s principy transparentnosti, rovného přístupu a nediskriminace. Fáze hodnocení projektu jsou formální hodnocení, hodnocení přijatelnosti, věcné hodnocení, výběrová komise.

7.2.1 Multimediální interaktivní výukový program v oblasti prevence úrazů pro žáky základních a středních škol se sluchovým postižením

Identifikační údaje projektu

Identifikace operačního programu a výzvy: Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Prioritní osa 1 – Počáteční vzdělávání

Oblast podpory 1.2 Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vyhlašovatel výzvy: Jihočeský kraj – 1. kolo výzvy pro GP – oblast podpory 1.2

Žadatel projektu: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, České Budějovice

Registrační číslo: CZ.1.07/1.2.06/01.0004

Fáze projektu: realizace

Zahájení projektu: 1. 3. 2009

Ukončení projektu: 29. 2. 2012

Popis projektu, cíl a zdůvodnění potřeby projektu

Popis projektu

„Projekt je zaměřen na vyrovnávání příležitostí ve vzdělávání žáků se specifickými potřebami resp. žáků základních a středních škol se sluchovým postižením v Jihočeském regionu. Do současné doby nebyla v rámci primárně preventivní výchovně vzdělávací intervence v ČR

vytvořena specifická vyučovací pomůcka, která by interaktivní formou vedla k získávání znalostí v oblasti prevence úrazů, otrav a násilí u žáků se sluchovým postižením. V souvislosti s vyrovnáváním příležitostí ve vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami byla v této oblasti zjištěna významná poptávka z řad speciálních pedagogů, kteří pracují se žáky se sluchovým postižením, po interaktivní výukové pomůcce, která by byla zaměřena na problematiku prevence úrazů, otrav a násilí a základy první pomoci.⁷²

Cíl projektu

„Vytvoření multimediálního interaktivního výukového programu v oblasti prevence úrazů pro žáky základních a středních škol se sluchovým postižením. Publikace „Rukověť pro uživatele“, která bude manuálem pro uživatele multimediálního interaktivního výukového programu.“⁷³

Zdůvodnění potřebnosti projektu

Úrazy jsou nejčastější příčinou úmrtí dětí a třetí nejčastější příčinou úmrtí dospělých. Jedinci se sluchovým postižením vykazují vyšší riziko vzniku úrazu, a proto je nutné se zaměřit na podporu primární úrazové prevence, které bude zajištěna specifickým přístupem k jednotlivým žákům se sluchovým postižením a bude klást důraz na rizika a specifické preventivní opatření.

V České republice nebyla vytvořena žádná pomůcka, která by zábavně vzdělávací formou umožnila vzdělávání v oblasti prevence úrazů, otrav a násilí u žáků se sluchovým postižením.

Cílová skupina, přínos pro cílovou skupinu

Cílovou skupinou jsou žáci a studenti základních a středních škol se sluchovým postižením na území Jihočeského kraje.

Multimediální výukový program bude rozvíjet zábavně vzdělávací formou znalosti dětí se sluchovým postižením v oblasti prevence úrazů a informatiky.

---

⁷² http://www.zsf.jcu.cz/esf_projekty/projekty_zsf/op-vk-jck-multimedialni-interaktivni-vyukovy-program-v-oblasti-prevence-urazu-pro-zaky-zakladnich-a-strednich-skol-se-sluchovim-postizenim/detailni-informace, 19. 3. 2010, str. 2

⁷³ http://www.zsf.jcu.cz/esf_projekty/projekty_zsf/op-vk-jck-multimedialni-interaktivni-vyukovy-program-v-oblasti-prevence-urazu-pro-zaky-zakladnich-a-strednich-skol-se-sluchovim-postizenim/detailni-informace, 19. 3. 2010, str. 2

Popis realizace plánovaných aktivit po ukončení financování projektu

Po vyčerpání finanční podpory bude tento multimediální výukový program nabídnut ostatním subjektům na území celé České republiky.

7.2.2 Implementace multimediálních interaktivních vývojových metod pro vzdělávání žáků s mentálním postižením v oblasti evropské problematiky EU se zaměřením na výchovu k myšlení v evropských souvislostech

Identifikační údaje projektu

Identifikace operačního programu a výzvy: Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Prioritní osa 1 – Počáteční vzdělávání

Oblast podpory 1.2 Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vyhlašovatel výzvy: Jihočeský kraj – 2. kolo výzvy pro GP – oblast podpory 1.2

Žadatel projektu: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, České Budějovice

Registrační číslo: CZ.1.07/1.2.06/02.0009

Fáze projektu: realizace

Zahájení projektu: 1. 1. 2010

Ukončení projektu: 30. 6. 2012

Popis projektu, cíl a zdůvodnění potřeby projektu

Popis projektu

Projekt je zaměřen na rozvoj znalostí dětí a žáků se specifickými vzdělávacími potřebami v oblasti evropské a environmentální problematiky. Dosud nebyla vytvořena taková pomůcka, která by vedla zábavně-vzdělávací formou ke zvýšení znalostí u dětí a žáků s mentálním postižením o Evropské unii, integračním procesu a environmentální problematice. Jedním z výstupů tohoto projektu je vytvoření takové interaktivní vzdělávací pomůcky, která doplní jedincům se speciálními vzdělávacími potřebami znalosti z problematiky EU.

Cíl projektu

Cílem projektu jsou multimediální interaktivní výukové programy „Otevřená Evropa – výchova k myšlení v evropských souvislostech“ a „Mysli všemi smysly, aneb jsme součástí přírody“. Tyto programy jsou určeny pro děti a žáky s mentálním postižením. „Metodika pro uživatele“ je manuálem pro uživatele interaktivních programů.

Zdůvodnění potřebnosti projektu

„V oblasti vzdělávání dochází v České republice k zásadním změnám. Celý vzdělávací systém se přizpůsobuje požadavkům evropské společnosti. Jsou zkoumány podmínky nutné pro úspěšnou realizaci integrace žáků s různými postiženími. Cílem školství v České republice je vytvořit takové školní prostředí, které by umožnilo všem dětem dosáhnout odpovídajícího stupně vzdělání a umožnilo rozvoj jejich individuálních potřeb.“⁷⁴

Cílová skupina, přínos pro cílovou skupinu

Cílová skupina

Cílovou skupinou jsou děti a žáci s mentálním postižením v Jihočeském kraji.

Přínos pro cílovou skupinu

Cílová skupina získá znalosti z oblasti Evropské unie, integračního procesu a environmentální politiky prostřednictvím multimediálních interaktivních výukových programů, které slouží k doplnění a rozšíření učiva o praktická a životní témata.

Popis realizace plánovaných aktivit po ukončení financování projektu

Po ukončení projektu budou výukové multimediální programy nabídnuty dalším subjektům a zájemcům z ostatních regionů v České republice.

7.2.3 Šance pro všechny

Identifikační údaje projektu

Identifikace operačního programu a výzvy: Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

---

⁷⁴ <http://ksr.ef.jcu.cz/dokumenty/popis-projektu-opvk/>, str. 3, 16. 3. 2010

Prioritní osa 1 – Počáteční vzdělávání

Oblast podpory 1.2 Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vyhlašovatel výzvy: Jihočeský kraj – 2. kolo výzvy pro GP – oblast podpory 1.2

Žadatel projektu: VOŠ a SPŠ Strakonice

Registrační číslo: CZ.1.07/1.2.06/02.0012

Fáze projektu: realizace

Zahájení projektu: 1. 1. 2010

Ukončení projektu: 30. 6. 2012

Popis projektu, cíl a zdůvodnění potřebnosti projektu

Popis projektu

Projekt je zaměřen na podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na VOŠ a SPŠ Strakonice prostřednictvím výukových metod (využití ICT technologií) realizovaných na základě individuálních učebních plánů, které budou zvyšovat motivaci cílové skupiny.

Cíl projektu

Cílem projektu je zajistit srovnatelné podmínky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami na VOŠ a SPŠ ve Strakonících prostřednictvím nových výukových metod, které zvýší zájem cílové skupiny o vzdělání. Prostřednictvím vzdělání se této cílové skupině zlepší i pozice na pracovním trhu.

„Specifickým cílem je tedy rozvoj a uplatňování pedagogických metod a forem výuky podporujících rovný přístup ke vzdělávání a zvyšování kompetencí pedagogických pracovníků pro odstraňování bariér rovného přístupu.“⁷⁵

Zdůvodnění potřebnosti projektu

---

⁷⁵ Telingerová, M., Stručný obsah projektu Šance pro všechny, str. 1, 17. 3. 2010

Počet žáků se specifickými poruchami učení (dyslexie, dysgrafie, dysortografie) neustále narůstá v celé ČR, ale i na naší škole. VOŠ a SPŠ Strakonice jich eviduje 38 žáků se specifickými poruchami učení. Tito jedinci vyžadují individuální přístup založený na základě specifických výukových plánů a metod, které zajistí zvýšení zájmu a motivace cílové skupiny o vykládanou školní látku. Tvorba individuálních výukových plánů pro tuto cílovou skupinu vytvoří rovné podmínky v přístupu ke vzdělání a zajistí cílové skupině lepší uplatnitelnost na trhu práce.

Cílová skupina, přínos pro cílovou skupinu

Cílová skupina

Cílovou skupinou jsou žáci se specifickými poruchami učení – dyslexie, dysgrafie, dysortografie na VOŠ a SPŠ Strakonice.

Přínos pro cílovou skupinu

Prezentace vykládaného učiva usnadní těmto žákům proces učení zvýšením názornosti, možností opakovat a vracet se k jednotlivým částem probírané látky. Cílová skupina se nebude soustředit na psaní vykládané látky, které jí činí problémy, ale bude se soustředit na výklad a text pouze doplňovat. Prostřednictvím této výukové metody snáze žáci se specifickými poruchami pochopí vykládanou látku a mohou se zapojit do diskuzí na danou problematiku. Zlepší se jejich postavení v rámci třídního kolektivu, kdy „zdravé děti“ se naučí tolerantnosti a respektu k této cílové skupině.

Popis realizace plánovaných aktivit po ukončení financování projektu

Po skončení finanční podpory bude výukový software k dispozici na webových stránkách školy, kde žáci školy si tento program budou moci stáhnout a využívat. Předpokládá se, že o tento výukový software budou mít zájem další školy, které si jej budou moci odkoupit.

7.2.4 Bez školy to nepůjde⁷⁶

Identifikační údaje projektu

Identifikace operačního programu a výzvy: Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

---

⁷⁶ <http://www.arkadacentrum.cz/page.php?paragraph=92>, 17. 3. 2010

Prioritní osa 1 – Počáteční vzdělávání

Oblast podpory 1.2 Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vyhlašovatel výzvy: Jihočeský kraj – 1. kolo výzvy pro GP – oblast podpory 1.2

Žadatel projektu: Arkáda sociálně psychologické centrum, Občanské sdružení Písek

Registrační číslo: CZ.1.07/1.2.06/01.0009

Fáze projektu: realizace

Zahájení projektu: 1. 3. 2009

Ukončení projektu: 30. 6. 2011

Popis projektu, cíl a zdůvodnění potřebnosti projektu

Popis projektu

Projekt se zaměřuje na vzbuzení motivace u žáků a mladistvých sociálně vyloučených nebo potýkajících se s různými problémy, které jim brání v dokončení povinné školní docházky. Cílem projektu je zvolit vhodné prostředky ke zvýšení motivace těchto jedinců tak, aby dosáhly alespoň základního vzdělání. Projekt se zaměřuje na pedagogy a rodiče znevýhodněných žáků, kterým jsou poskytovány individuální konzultace v oblasti výukové, výchovné a vývojové problematiky znevýhodněných dětí, žáků a mladistvých.

Cíl projektu

Primární cílovou skupinou jsou děti a žáci ohrožené sociálním nebo jiným vyloučením, dále děti a žáci ohrožené předčasným odchodem ze školního systému. Sekundární cílovou skupinou jsou pedagogové vyučující sociálně a jinak znevýhodněné děti a rodiče takto znevýhodněných žáků.

Zdůvodnění potřebnosti projektu

V posledních letech přibývá počet rodin s dětmi, které jsou sociálně či jinak vyloučeni. První vyloučení sociálně znevýhodněných dětí se odehrává na školní půdě. Tito jedinci ztrácejí motivaci a chuť studovat a vzdělávat se. Často dosahují pouze základního vzdělání. Tento projekt se zaměřuje na zvýšení motivace u těch jedinců, kteří jsou ohroženi sociálním vyloučením, a zabránit tak předčasnému odchodu ze školního systému. Projekt je také zaměřen na vzájemnou spolupráci pedagogů a rodičů znevýhodněných dětí.

Cílová skupina, přínos pro cílovou skupinu

Cílová skupina

Primární cílovou skupinu tvoří jedinci, kteří jsou ohroženi předčasným odchodem ze vzdělávacího systému. Jedná se především o děti s nízkým sociálně kulturním prostředím, ohrožené patologickými jevy a s nařízeným dohledem nad výchovou.

Sekundární cílovou skupinou jsou rodiče znevýhodněných dětí a pedagogové základních a středních škol.

Přínos pro cílovou skupinu

Primární cílová skupina získá povědomí o tom, jak je důležité mít základní a střední vzdělání a jaké jsou možnosti výkonu profesí a výše mezd podle úrovně vzdělávání. Tito jedinci získají novou šanci tehdy, jestliže budou podpořeny svými pedagogy a rodiči. Rodiče jsou ti, kteří primárně ovlivňují své potomky ve všech životních směrech, a proto je nutné zaměřit se na jejich výchovné postupy směřující k dosažení vzdělání. Rodiče spolu s pedagogy budou konzultovat své postupy a metody v oblasti výukové, výchovné a vývojové problematiky.

Popis realizace plánovaných aktivit po ukončení financování projektu

Po skončení projektu budou poznatky a zkušenosti získané prostřednictvím projektu poskytovány dalším školským subjektům, které se potkávají se sociální a jinou inkluzí.

7.2.5 Šance pro každého⁷⁷

Identifikační údaje projektu

Identifikace operačního programu a výzvy: Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Prioritní osa 1 – Počáteční vzdělávání

Oblast podpory 1.2 Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

---

Vyhlašovatel výzvy: Jihočeský kraj – 1. kolo výzvy pro GP – oblast podpory 1.2

Žadatel projektu: Občanské sdružení Okna, Jindřichův Hradec

Registrační číslo: CZ.1.07/1.2.06/01.0016

Fáze projektu: realizace

Zahájení projektu: 2. 3. 2009

Ukončení projektu: 2. 10. 2010

Popis projektu, cíl a zdůvodnění potřeby projektu

Popis projektu

Projekt Šance pro každého se zaměřuje na podporu integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do běžné společnosti. Integrace těchto jedinců vyžaduje vyškolení pedagogů, kteří povedou postižené jedince ke správné tvorbě třídního kolektivu a posílení jeho soudržnosti. Do integrace budou zapojeni i rodiče jedinců se speciálními vzdělávacími potřebami.

Cíl projektu

Cílem projektu je poskytnout pedagogům ze základních, speciálních a středních škol vzdělávací programy, které prostřednictvím přednášek, seminářů a sebezkušenostní práce umožní získat dovednosti z oblasti osobnosti žáků, poznání žáků, práce s problémovým chováním, práce s konflikty, autoritou a adaptací.

Druhým cílem projektu je práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří jsou určitým způsobem znevýhodněni. Podpora integrace těchto jedinců bude realizována prostřednictvím kurzů, které mají za cíl sebepoznání a sebereflexi jedinců se speciálními vzdělávacími potřebami. Cílem je zajištění integrace těchto žáků do třídního kolektivu.

Třetím cílem je zapojení rodičů znevýhodněných dětí do procesu integrace prostřednictvím víkendových akcí a jiných společných aktivit pořádaných sdružením v rámci projektu Šance pro každého.

Zdůvodnění potřeby projektu

Jedinci se speciálními vzdělávacími potřebami se potýkají se sociálním vyloučením, které vzniká již při nástupu do mateřských a základních škol a vrcholí v období vstupu na trh práce. Vyloučení těchto jedinců ze společnosti je důsledkem nemožnosti se integrovat např.: do třídního kolektivu a být prospěšný společnosti. Tento projekt se zaměřuje na rozvíjení schopností, dovedností a znalostí u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Nově získané poznatky budou moci tito jedinci uplatnit v běžném životě a při vstupu na trh práce.

Cílová skupina, přínos pro cílovou skupinu

Cílová skupina

Cílovou skupinou jsou pedagogičtí pracovníci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Tito pedagogové nemají často ucelené znalosti a osvojené dovednosti pro práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Druhou cílovou skupinou jsou žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, u kterých je nutné podporovat víru ve vlastní schopnosti a zdroje, objevit a rozvíjet svůj potenciál, a tím umožnit integraci do běžného života.

Třetí cílovou skupinu tvoří rodiče žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří získávají nové informace a zkušenosti v oblasti integrace jejich dětí.

Přínos pro cílovou skupinu

Pedagogičtí pracovníci získají na základě kurzů a seminářů ucelené znalosti z problematiky speciálního vzdělávání, které mohou uplatnit v praxi při práci s dětmi a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Učebnice, které budou vydány v rámci kurzů, přispějí k vyšší efektivnosti práce pedagogů s těmito žáky.

Žáci a děti se speciálními vzdělávacími potřebami rozvíjí své schopnosti na kurzech arteterapie, které jsou realizovány v rámci tohoto projektu pro tuto cílovou skupinu. Kurz arteterapie probíhá pod dozorem zkušené psycholožky, která se individuálně věnuje každému žákovi podle jeho potřeb. Přínosem pro tuto cílovou skupinu je zvýšení sebevědomí, zdokonalení schopností a rozšíření svých znalostí.

Rodiče dětí se speciálními vzdělávacími potřebami získají a rozšíří si poznatky, zkušenosti z oblasti speciálního vzdělávání např. formou informační brožury „Doprovázení dětí se specifickými vzdělávacími potřebami“, která byla pro účely projektu napsána.

Popis realizace plánovaných aktivit po ukončení financování projektu

Po ukončení financování budou probíhat kurzy zaměřené na vzdělávání pedagogů a dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Kurzy budou zpoplatněny. Dále budou nabízeny publikace, které byly napsány v rámci tohoto projektu: „Doprovázení dětí se specifickými vzdělávacími potřebami“ (autorka dr. Blažková), „Dobrovolnictví jako nástroj sociální prevence“ (autorka dr. Sedláková), „Obraz jako zrcadlo úrovně psychických obsahů a prostor k její korekci“ (dr. Kyzour), „Dialog s klientem“ (více autorů)⁷⁸

7.2.6 E-learningový kurz projektového řízení pro NNO

Identifikační údaje projektu

Identifikace operačního programu a výzvy: Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Prioritní osa 1 – Počáteční vzdělávání

Oblast podpory 1.2 Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vyhlašovatel výzvy: Jihočeský kraj – 1. kolo výzvy pro GP – oblast podpory 1.2

Žadatel projektu: Mezi námi, Občanské sdružení Plzeň

Registrační číslo: CZ.1.07/1.2.06/01.0008

Fáze projektu: realizace

---

⁷⁸Sedlakova, J., Monitorovací zpráva 4, finále, str.3, 16. 3. 2010

Zahájení projektu: 1. září 2010

Ukončení projektu: 30. 6. 2012

Popis projektu, cíl a zdůvodnění potřeby

Popis projektu

Projekt je zaměřen na vzdělávání pracovníků NNO v oblasti projektového řízení, která je v dnešní době klíčovou záležitostí. Kvalitní projektový manažer předurčuje možnost získání finančních prostředků z evropských fondů a státního rozpočtu. Od schváleného projektu se odvíjí spektrum a kvalita poskytovaných služeb, rozvoj center a jejich kapacita. Pracovníci NNO budou vzdělávání prostřednictvím kurzu (150 časová dotace) na základě e-learningové aplikace. Kurz bude mít distanční a kombinovanou formu.

Cíl projektu

Cílem projektu je podpořit vzdělávání pracovníků NNO v oblasti projektového řízení prostřednictvím kurzu.

Zdůvodnění potřeby projektu

Absolventi kurzu získají znalosti z projektového řízení a dozví se, jak čerpat finanční prostředky z fondů, jak napsat projekt. Absolvování kurzu umožní zájemcům čerpat finanční prostředky na základě schválení jejich projektu výběrovou komisí.

Cílová skupina a přínos pro cílovou skupinu

Cílová skupina

Cílovou skupinou jsou pracovníci NNO, kteří mají zájem o rozšíření si svých znalostí z projektového řízení.

Přínos pro cílovou skupinu

Cílová skupina si osvojí znalosti z projektového řízení, na jejichž základě bude moci čerpat finanční prostředky z evropských fondů a rozšířit tak vzdělávací a další služby pro zdravotně postižené.

Popis realizace plánovaných aktivit po ukončení financování projektu

Kurz projektového řízení spolu s e-learningovou učebnicí budou nabídnuty dalším subjektům v Jihočeském kraji, ale i mimo něj.

7. 2.7 Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ve školách

Identifikační údaje projektu

Identifikace operačního programu a výzvy: Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Prioritní osa 1 – Počáteční vzdělávání

Oblast podpory 1.2 Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vyhlašovatel výzvy: Jihočeský kraj – 2. kolo výzvy pro GP – oblast podpory 1.2

Žadatel projektu: Impuls Třebíč, občanské sdružení Třebíč

Registrační číslo: CZ.1.07/1.2.06/01.0011

Fáze projektu: realizace

Zahájení projektu: 1. 1. 2010

Ukončení projektu: 30. 6. 2012

Popis projektu, cíl a zdůvodnění potřeby

Popis projektu

Projekt Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami se zaměřuje na vzdělávání pedagogů působících v oblasti speciální pedagogiky. Vzdělávání pedagogů je realizováno na základě 5 modulů, které jsou rozděleny do dílčích bloků, jejichž hlavní náplň je teoretická, praktická, výcviková. Vzdělávací moduly kurzu jsou „Modul zdravotnických témat, Modul legislativních témat, Modul psychologických témat, Modul pedagogických a speciálně pedagogických témat, Modul interdisciplinárních témat.“⁷⁹

Cíl projektu

„Hlavním cílem projektu je teoreticky i prakticky připravit pedagogické pracovníky škol a školských zařízení pro kompetentní pedagogickou činnost ve třídě se žáky

---

⁷⁹ Heidinger, P., Projekt Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, str. 1, 17. 3. 2010

se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří mohou být individuálně nebo skupinově integrováni. Účastník, který projde tímto vzdělávacím programem, se bude dobře orientovat v oblasti speciálně pedagogické diagnostiky, reedukaci, poradenství, případně intervenci.⁸⁰

Dílním cílem je prostřednictvím vyškolených pedagogů zkvalitnit výuku pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Zdůvodnění potřebnosti projektu

Zvýšený zájem pedagogů o doplnění příslušného specializačního vzdělávání tak, aby vyškolení pedagogové mohli odhalovat a rozšiřovat schopnosti žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, pomáhat jim překonat řadu úskalí, která jsou skrytá za jejich handicapem, a významně tak podpořit optimální rozvoj jejich osobnosti. „Realizace projektu prostřednictvím specializačního vzdělávání pedagogických pracovníků škol a školských zařízení bude mít nesporný význam při uplatňování a zlepšování organizačních forem a výuky a vyučovacích metod, které podporují rovný přístup ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.“⁸¹

Cílová skupina a přínos pro cílovou skupinu

Cílová skupina

Cílovou skupinou jsou pedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení. Cílovou skupinu můžeme blíže rozdělit na ředitele škol a školských zařízení, pedagogy, asistenty pedagoga, výchovné poradce.

Přínos pro cílovou skupinu

Cílová skupina získá prostřednictvím kurzů nové poznatky a zkušenosti z oblasti speciální pedagogiky, které bude moci uplatnit při práci s dětmi a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Absolvování kurzů přinese cílové skupině zvýšení kompetencí a dovedností při samotné výuce, ale i v oblasti mimoškolních aktivit pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

---

⁸⁰ Heidinger, P., Projekt Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, str. 1, 17. 3. 2010

⁸¹ Heidinger, P., Projekt Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, str. 2, 17. 3. 2010

Popis realizace plánovaných aktivit po ukončení financování projektu

Po ukončení financování projektu z ESF bude pokračovat kurz pro vzdělávání pedagogů ve speciální pedagogice. Ke kurzu bude ještě nabízena e-learningová učebnice.

7.3 Grantové programy vyhlášené Jihočeským krajským úřadem v období 2007 – 2010 na podporu speciálního vzdělávání

Grantové programy vyhláší Jihočeský krajský úřad ve své samostatné působnosti v souladu s Akčním plánem Jihočeského kraje. Žadatelé o finanční dotaci předkládají své projekty k posouzení ke komisi, která rozhoduje o schválení projektu a přidělení výše dotace, která je specifikována v konkrétním programu pro jednotlivá opatření. Celý proces fungování grantových programů je obdobný jako proces přidělování finanční podpory na grantové projekty globálního grantu s tím rozdílem, že Jihočeský krajský úřad vystupuje jako řídicí orgán.

Za období 2007 – 2010 byly vyhlášeny 4 grantové programy na podporu sportu a sportovišť, dopravního provozu, spolupráce škol a zaměstnavatelů při rozvoji vzdělání. Do žádného z uvedených programů se nepřihlásila škola zřízená pro jedince s handicapem či škola integrující tyto žáky. Praxe ukazuje, že do těchto programů speciální školy nepodávají žádné projekty. Grantové programy jsou spíše zaměřeny na občanská sdružení, neziskové organizace, kluby a další právní formy.

V této kapitole je uveden obsah grantového programu Podpora programů zdravotně postižených, do kterého mohly žádat o grant speciální školy či instituce zaměřené na speciální vzdělávání. Žádná ze speciálních škol se nepřihlásila. Nejčastější žadatelé o grant byli občanská sdružení.

První kolo tohoto grantového programu bylo vyhlášeno 7. 2. 2007, příjem žádostí o grant byl ukončen dne 28. 2. 2007. Do prvního opatření programu bylo podáno 7 projektů, do druhého opatření 16 projektů. Sedm projektů bylo vyřazeno pro nesplnění formálních náležitostí projektu, celkem bylo schváleno 16 projektů. Celková částka vydaná na podporu schválených projektů činila 1.500.000,-Kč.

7.3.1 Grantový program Podpora programů zdravotně postižených

Cíl, oblast podpory, cílová skupina

Cíl programu

Cílem programu je zajistit péči osobám se zdravotním postižením, o které je v domácím prostředí pečováno rodinnými příslušníky.

Oblast podpory programu

„Program se zaměřuje na zajištění odlehčovacích služeb pro zdravotně postižené občany a na specifické formy ucelené rehabilitace včetně sociálně zdravotních preventivních programů pro osoby se zdravotním postižením.“⁸²

Cílová skupina

Cílovou skupinou jsou zdravotně postižení občané v Jihočeském kraji, kterým je základní sociální a zdravotní péče zajištěna v domácím prostředí.

Oprávnění předkladatelé žádostí

Žádost o finanční dotaci z krajského rozpočtu mohou žádat obce, svazky obcí, organizace zřizované Jihočeským krajem či obcemi, NNO, občanská sdružení, právnické osoby založené nebo zřízené k poskytování zdravotních, kulturních, vzdělávací a sociální služby nebo sociálně právní ochranu dětí a účelová zařízení církví, zřízená podle zákona č. 308/1991 Sb., o svobodě víry a postavení církví a náboženských společností, pokud poskytují zdravotní, kulturní, vzdělávací a sociální služby nebo sociálně právní ochranu dětí.

Forma financování a limity finanční podpory

---

⁸² http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Brok%5D=2007&par%5Bodeslano%5D=Vyhledej&par%5Bid_v%5D=1450&par%5Blang%5D=CS, Podrobnosti a fiskopisy, Směrnice str. 3, 1. 4. 2010

Forma financování

Podpora bude poskytnuta Jihočeským krajským úřadem na základě grantu, který může být u organizací zřízených Jihočeským krajským úřadem ve výši 100% celkových nákladů projektu, u ostatních žadatelů je nutná spoluúčast 10% celkových nákladů projektu.

Limity finanční podpory

Pro opatření odlehčovací služby pro zdravotně postižené je určena maximální částka 750.000,- Kč. Minimální výše grantu, kterou Jihočeský kraj může udělit je 50.000,-Kč a maximální výše činí 200.000,-Kč. Žadatel projektu se bude podílet na úhradě celkových nákladů z 10% (minimálně požadovaná spoluúčast), pokud není zřízen Jihočeským krajem. Pro druhé opatření byla určena maximální částka 750.000,-Kč. Minimální a maximální výše grantu je stanovena v rozmezí 50.000 – 200.000,-Kč. Ve druhém opatření je nutná finanční spoluúčast (minimálně 10% celkových nákladů) žadatele, jehož organizace není zřizována Jihočeským krajem.

Kritéria pro výběr žádostí

Žádost musí obsahovat údaje o projektu, cíli, výši grantu, zdůvodnění potřebnosti, způsob a harmonogram realizace, výsledky a dopady, soulad s prioritami rozvojového dokumentu Jihočeského kraje, informace o žadateli a požadované přílohy.

Doba trvání a místo realizace projektu

Doba trvání

Realizace projektu je možná ode dne podepsání smlouvy o poskytnutí grantu mezi poskytovatelem a příjemcem grantu. Projekt musel být ukončen dne 15. 11. 2007.

Místo realizace projektu

Schválené projekty je možné realizovat na území Jihočeského kraje.

Formální podoba žádosti

Žádost o grant musí být vyplněna prostřednictvím elektronického formuláře volně přístupného na internetových stránkách Jihočeského krajského úřadu. Spolu s vytištěnými přílohami a CD

s elektronickou žádostí musí být doručena na adresu Jihočeského krajského úřadu. Na obálce musí být uveden název, adresa žadatele, název programu, číslo a název opatření grantového programu a nápis NEOTVÍRAT.

8. Návrhy, doporučení a zhodnocení grantové politiky v oblasti speciálního vzdělávání

8.1 Návrhy grantové politiky v oblasti speciálního vzdělávání

Grantové projekty realizované v rámci prvního a druhého kola výzvy GG Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami podporují a zaměřují se na rozvoj kompetencí, dovedností pedagogů a na ucelení jejich znalostí, zvýšení motivace žáků ke vzdělání, integraci do běžného života u dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, ale zcela chybí propojený fungující systém vzdělávací soustavy pro jedince s handicapem, systém služeb poradenství v oblasti uplatnění na trhu práce a samotné uplatnění těchto jedinců na trhu práce. Přitom uplatnění těchto jedinců má význam z mnoha hledisek – jak pro ně samotné, tak pro rozvoj Jihočeského kraje.

1. Návrh Užší spolupráce institucí, zvyšování kvalifikace jejich pracovníků

Zajištění vzdělávání jedinců se speciálními vzdělávacími potřebami prostřednictvím speciálních škol, speciálních výukových metod a učebních plánů je základní rok. Avšak zásadním krokem je vybudování a rozšíření speciálních pedagogických center (SPC), určení a rozšíření jejich kompetencí v klasifikaci, diagnostice, ve specializaci pracovníků, v oblasti užší spolupráce se základními a středními školami, Jihočeským krajským úřadem, úřady práce.

Jedním z úkolů těchto center by bylo poskytování kariérního poradenství na základě spolupráce se školami, Jihočeským krajským úřadem. SPC by měla vhodně doporučit všestranně vyhovující profesi s ohledem na rozsah a druh postižení, protože samotný výběr profese je u jedinců se speciálními vzdělávacími potřebami mnohem komplikovanější, než u intaktních jedinců.

Zřízená centra budou fungovat a zabezpečovat svoji náplň činnosti, pokud v nich budou pracovat kvalifikovaní pracovníci. Jihočeský kraj postrádá profese speciálních pedagogů, poradců. Grantová politika v Jihočeském kraji by měla svoji podporu soustředit na zvyšování kvalifikace speciálních pedagogů, poradců, psychologů pracujících ve SPC.

2. Návrh Kariérní poradenství

Dalším krokem by bylo posílení poradenských služeb na všech druzích škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a rozšíření speciálně-pedagogického pracovního týmu o psychologa, výchovného a kariérního poradce. Systém kariérního poradenství se vyskytuje i při úřadech práce v podobě Informačních a poradenských středisek, která se podílejí na výběru školy či profese vzhledem k druhu a rozsahu postižení. Kariérové poradenství napomůže ke správnému rozhodnutí o volbě profese či školy, slouží jako nástroj prevence nezaměstnanosti. Vzdělání a profesní příprava jedinců se speciálními vzdělávacími potřebami jsou předpokladem seberealizace a vede k sociální aktivitě.

Systém kariérového poradenství na základních a středních školách není úplný. Kariérové poradenství vykonává často jeden z pedagogů či výchovný poradce, kteří nemají komplexní informace o situaci na trhu práce, o možnosti výběru střední školy v rámci celého kraje nebo celé České republiky. Dochází k tomu, že poradenská centra vznikají jako samostatné instituce zřízené Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR při úřadech práce, dále MŠMT ČR zřizuje SPC a jednotliví ředitelé škol požadují zřízení funkce kariérního poradce na svých školách. Tento systém je finančně velmi nákladný a tyto instituce mezi sebou dostatečně nespolupracují.

Jihočeský kraj by se měl prostřednictvím grantové politiky zaměřit nejen na zvyšování znalostí, poznatků pedagogů, ale také na poskytování komplexních služeb, ke kterým kariérové poradenství patří. Systém poradenských služeb by měl být vytvářen na základě potřeb škol a školských zařízení a měl by být realizován na základě úzké spolupráce zainteresovaných subjektů. Jednoduchá struktura a organizace by měla přispět k větší efektivitě poskytovaných služeb.

3. Návrh Jednotný směr

Speciální vzdělávání je definováno v mnoha strategických dokumentech státní a krajské úrovně na vymezené sedmileté programovací období. Tyto dokumenty včetně cílů, strategií se tvoří v době, kdy nejsou známy operační programy s jejich oblastmi podpory. Podpora programů vyhlášených Jihočeským krajským úřadem se zaměřuje zcela na jiné oblasti, než na ty, které jsou vyhlášené v globálním grantu na základě výzvy. Dochází tak k rozměňování finančních prostředků a jejich alokaci na mnoho aktivit v rámci jedné oblasti.

Jihočeský kraj v grantové politice by se měl zaměřit na vytvoření uceleného systému speciálního vzdělávání, který je tvořen sítí škol a školských zařízení, speciálními pedagogickými pracovníky, psychology ve speciálním vzdělávání působících ve školách a školských zařízení či úřadech.

8.2 Doporučení grantové politiky v oblasti speciálního vzdělávání

Hlavním finančním zdrojem pro rozvoj speciální pedagogiky tvoří ESF spolu se státním rozpočtem ČR. ESF financuje grantové projekty z 85% a zbylých 15% finanční pomoci je poskytnuto národním zdrojem – státním rozpočtem.

Jihočeský kraj vydává finanční prostředky do vzdělávání z 55% ze svého celkového rozpočtu. Na speciální vzdělávání vydává celkem spolu s prostředky ze státního rozpočtu 266.313.644,- Kč, tyto finanční prostředky pokrývají částečně nebo zcela např. mzdy speciálních pedagogů, asistentů pedagoga, pokrývají náklady na provoz, přispívají na nákup učebnic, ale v žádném případě tyto finanční prostředky nezajistí takový rozvoj a modernizaci výukových metod, materiálů, speciálních pomůcek jako evropské finanční prostředky.

Po skončení tohoto programovacího období v roce 2013 bude nutné změnit systém přerozdělování finančních prostředků. Na zabezpečení speciálního vzdělávání by se měl určitým podílem finančních prostředků podílet stát a krajský rozpočet by měl přispívat na rozvoj speciálního vzdělávání z větší části.

Grantová politika v oblasti speciálního vzdělávání znamená pro předkladatele žádostí o finanční dotaci jistou míru nezávislosti v tom, že žadatelé mohou podpořit takovou oblast, kterou nejvíce potřebují. Grantová politika znamená pro Jihočeský kraj podporu a rozvoj svých subjektů, které by nedokázal sám kraj podpořit. Po roce 2013 se bude muset více

zapojit Jihočeský krajský úřad do podpory speciálního vzdělávání spolu s ústředními správními orgány.

8.3 Zhodnocení grantové politiky v oblasti speciálního vzdělávání

Jedním z hlavních cílů grantové politiky je zajištění podmínek pro rozvoj regionu za účelem dosažení konkurenceschopnosti a prosperity regionu v rámci celé ČR. Zvyšování konkurenceschopnosti a prosperity regionu jsou realizovány na základě podpory v oblasti infrastruktury, lidských zdrojů. Bez kvalitní a husté sítě infrastruktury a absencí vzdělaných ekonomicky aktivních obyvatel není možné zabezpečit dlouhodobý rozvoj regionu.

Jihočeský kraj si tento fakt uvědomuje, a proto se zaměřuje na podporu vzdělávání. Pozornost je věnována i na problematiku speciálního vzdělávání a integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do běžných škol (MŠ, ZŠ, SŠ).

V rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost plní Jihočeský krajský úřad roli žadatele o poskytnutí dotace na GG OP VK, roli zprostředkujícího subjektu, jehož úkolem je vyhlášovat výzvy, hodnotit grantové projekty, vyhodnocovat monitorovací zprávy konkrétních projektů, udělovat výši finanční dotace na realizaci schválených projektů.

Finanční podpora na grantové projekty je poskytována formou dotace, kterou z 85% poskytuje ESF a 15% finančních prostředků je doplněno ze státního rozpočtu ČR. Jihočeský krajský úřad se finančně nepodílí na realizaci grantových projektů v oblasti speciálního vzdělávání, zabezpečuje pouze administrativně-technické aktivity spojené s poskytováním dotace.

Finanční dotace z ESF a státního rozpočtu ČR je poskytována na základě vyhlášení výzvy a schválení projektu k realizaci. Jihočeský krajský úřad vyhlásil v tomto programovacím období dvě kola výzvy GG Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v Jihočeském kraji. Do prvního kola bylo podáno 16 návrhů grantových projektů, ale pouze polovina z nich byla finančně podpořena o celkové výši dotace 21.384.495,48,-Kč. Ve druhém kole výzvy se přihlásilo také 16 žadatelů o finanční dotaci, ale pouze pět projektů bylo finančně podpořeno o celkové výši

finančních prostředků 13.951.710,-Kč. Třetí kolo výzvy pro oblast podpory 1.2 GG rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami bude vyhlášeno v květnu 2010.

Grantové projekty schválené k realizaci z prvního a druhého kola výzvy pro oblast speciálního vzdělávání lze rozdělit podle cílových skupin na projekty zaměřené na podporu dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, speciálních pedagogů, asistentů pedagoga či výchovné poradce, na projekty zaměřené na realizaci aktivit nepřímo prospívající k podpoře cílových skupin.

Realizace těchto projektů bude mít přínos pro cílové skupiny v ucelení znalostí, rozšíření svých zkušeností, v práci s novými pomůckami a výukovými materiály.

Grantová politika podporuje finančními dotacemi takové aktivity, které by sám kraj nemohl finančně realizovat. Podpora speciální pedagogiky prostřednictvím grantové politiky přispívá k zvyšování vzdělanostní úrovně, zvyšování kvality života a k uplatnění na trhu práce u jedinců s handicapem.

9. Výsledky a diskuze diplomové práce

H1: Pokrývají krajské finanční prostředky bez evropských financí výdaje na speciální vzdělávání? Jaké a do jaké míry?

System financování speciálního školství na území kraje Jihočeským krajským úřadem je složitější. Základní a střední speciální školství jsou financována dvěma zdroji. Prvním z nich je MŠMT ČR, které vydává finanční prostředky na platy ve speciálním školství a na ostatní neinvestiční výdaje. Objem finančních prostředků přidělených jedné škole se vypočítává na základě normativní sazby stanovené MŠMT ČR a tento koeficient se vynásobí počtem žáků a počtem pedagogů na jedné škole. Za minulý kalendářní rok 2009 vydalo MŠMT ČR na základní a střední speciální školy v Jihočeském kraji 216.398.644,-Kč a na ostatní neinvestiční akce 3.791.000,-Kč.

Jihočeský kraj financuje ze svého rozpočtu provoz základních a středních speciálních škol. Celková částka, kterou Jihočeský kraj vydal v minulém rozpočtovém roce, byla 46.124.000,-Kč.

Tabulka 8: Přehled finančních prostředků ze státního a krajského rozpočtu na speciální školy zřízené Jihočeským krajem za rozpočtový školní rok 2009

MŠMT - platy	216.398.644,-
MŠMT - ONIV	3.791.000,-
JČK - provoz	46.124.000,-
Celkem	266.313.644,-

Zdroj: vlastní

Objem evropských finančních prostředků poskytnutý všem školám a školským subjektům ve speciálním vzdělávání (soukromým, církevním, zřízeným krajem) v prvním a druhém kole výzvy GG Rovné příležitosti dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami činil 23.735.690,26,-Kč. Celkový objem finančních prostředků poskytnutých na grantové projekty spolu s finančním příspěvkem ze státního rozpočtu ČR činil 27.924.341,48,-Kč.

Objem krajských finančních prostředků na speciální vzdělávání je vyšší než příspěvek z ESF a státního rozpočtu.

Největším rozdílem však zůstává směr alokace finančních prostředků. Prostředky z ESF a státního rozpočtu podporují rozvoj vzdělávání, aplikaci moderních interaktivních pomůcek, zatímco Jihočeský kraj vydává finance na provoz budov a školských zařízení. Nákup nových vzdělávacích pomůcek a zařízení spadá do kompetence MŠMT ČR.

H1: Potvrzena

H2: Přinášejí resp. přinesou současně vynaložené finanční prostředky z ESF a státního rozpočtu ČR nějaký benefit pro Jihočeský kraj v budoucnosti?

Současně vynaložené prostředky z ESF a státního rozpočtu ČR na grantové projekty GG Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami umožní těmto žákům a studentům získat vzdělání a uplatnit se na trhu práce.

První klady a zápory procesu integrace mohou hodnotit samotní jedinci se speciálními vzdělávacími potřebami a běžní žáci. Integrace dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami má své klady a zápory pro všechny jedince ve třídě. Jedinci se speciálními vzdělávacími potřebami integrací získávají možnost prosadit se v běžné společnosti, lépe ji poznat a umět řešit problémy ve vztahu „já a společnost“. Naopak zdraví jedinci se integrací naučí větší toleranci a ohleduplnosti k určitým skupinám obyvatelstva.

Integrace může mít i negativní dopad a svůj přínos devalvovat celému třídnímu kolektivu. Jedná se o negativní integraci, kdy začlenění např.: autistického dítěte s mentálním a fyzickým postižením do běžné třídy znamená krok zpět. Takový rozsah postižení vyžaduje speciální péči ve speciálních školách.

V současné době je nejvíce integrováno dětí (1 302) na základních školách s vývojovými poruchami učení a chování. Přínos evropských finančních prostředků investovaných do těchto dětí se projeví se získáním výučního listu či maturitního vysvědčení a následným uplatněním na trhu práce, což v minulých dvaceti letech nebylo možné.

První výsledky investování evropských peněz do procesu integrace a podpory speciálního vzdělávání lze pozorovat na cílových skupinách analyzovaných projektů. Speciální pedagogové jsou obohaceni o nové poznatky, jedinci se speciálními vzdělávacími potřebami mají možnost studovat a běžní žáci se učí toleranci. Zapojením jedinců se speciálními vzdělávacími potřebami do pracovního procesu se sníží počet nezaměstnaných v kraji, zvýší se objem daňových odvodů do krajského rozpočtu, bude vyšší HDP na hlavu v kraji, sníží se kriminalita.

H2: Potvrzena

H3: Mají realizované projekty přínos pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami?

Jihočeský krajský úřad vyhlásil 2 kola výzvy GG Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, do kterých se přihlásilo 32 žadatelů. Celkem bylo schváleno 21 projektů a z tohoto počtu bylo 10 projektů zaměřeno na speciální vzdělávání. Tyto projekty lze rozdělit do kategorií podle cílových skupin na projekty zaměřené na děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, na speciální pedagogy, asistenty pedagoga či výchovné poradce, na projekty zaměřené na realizaci aktivit nepřímo prospívající k podpoře cílových skupin. Nejvíce projektů bylo zaměřeno na podporu dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, v dvou projektech byla podpora soustředěna na kombinaci cílových skupin dětí, pedagogů a rodičů.

Cílová skupina: Speciální pedagogové, asistenti pedagoga, výchovní poradci

Speciální pedagogové, asistenti, psychologové, výchovní poradci byli primární skupinou v dvou projektech, sekundární skupinou v jednom projektu.

Žadatelé o finanční dotace podporovali tuto cílovou skupinu prostřednictvím kurzů, přednášek, školení či seminářů. Obsahem těchto kurzů bylo sebezpoznání, rozvíjení a prohloubení znalostí, dovedností, zkušeností v diagnostice dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, včasné rozpoznání jejich potřeb, osvojení si nových výukových metod a pomůcek. Absolvováním těchto kurzů získala tato cílová skupina ucelený přehled v dané problematice rozšířený o nové poznatky, který uplatní při výuce ve speciálních třídách.

Vhodně nastavené výukové metody přizpůsobené druhu a rozsahu postižení konkrétním žákům ve třídě, efektivně využívané výukové metody a pomůcky přispějí k snadnému pochopení probírané látky, ke zlepšení studijních výsledků a vztahů ve třídě k ostatním dětem, ale i ve vztahu k pedagogům.

Cílová skupina: Děti a žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Děti a žáci se speciálními vzdělávacími potřebami byli podpořeni v šesti projektech, v pěti projektech jako primární cílová skupina. V projektech schválených k realizaci byla

tato cílová skupina podpořena prostřednictvím multimediálních interaktivních výukových programů, speciálních učebnic a pomůcek, počítačové technologie. Na základě individuálních výukových plánů a aplikací speciálních vyučovacích metod za pomoci asistenta pedagoga mohou žáci se speciálními vzdělávacími potřebami lépe pochopit probíranou látku, zapojit se do diskuze na dané téma. Větší aktivita této cílové skupiny a pochopení probírané látky přispějí k větší integraci těchto jedinců do třídního kolektivu a zvýší motivaci ke studiu. Realizací projektů získá tato cílová skupina možnost ukončit základní či střední vzdělání s ohledem na rozsah a druh postižení. S vyšším vzděláním vzniká snazší a pravděpodobnější uplatnitelnost na trhu práce. Pracovní uplatnění na trhu práce má velký význam pro jedince se speciálními vzdělávacími potřebami z několika hledisek: psychologické („mám práci, jsem prospěšný“), finanční („mám své prostředky, s kterými nakládám podle svého uvážení“), životní („umím se o sebe postarat“).

Cílová skupina: Rodiče dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Dva projekty byly zaměřeny na zapojení rodičů jako dílčí cílové skupiny do aktivit spojených s dosažením cíle projektů. V konkrétních projektech získávají rodiče jedinců se speciálními vzdělávacími potřebami poznatky se speciální pedagogiky, výchovy, mají možnost konzultovat své zkušenosti a problémy spojené s výchovou a vzděláním svých dětí. Realizací projektů získávají informace, které přispějí k většímu porozumění a usnadnění života jedinců se speciálními vzdělávacími potřebami.

Grantová politika realizací projektů přispívá k rozvoji výukových metod, materiálů, pomůcek, k větší kvalifikaci speciálních pedagogů, asistentů pedagoga, výchovných poradců, a tím přispívá k podpoře dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

H3: Potvrzena

10. Závěr

Podpora speciálního vzdělávání patří mezi základní priority popsané v Programu Jihočeského kraje, protože kvalifikované lidské zdroje tvoří základ pro rozvoj regionu. Jihočeský kraj podporuje rozvoj speciálních škol a integraci jedinců se speciálními vzdělávacími potřebami. Proces integrace a podpora speciálního vzdělávání byly v Jihočeském kraji realizovány na základě projektů schválených k realizaci. Realizace těchto projektů má primární dopad na cílové skupiny konkrétních projektů. Vliv investovaných prostředků do speciálního vzdělávání na rozvoj Jihočeského kraje se projeví po roce 2013, kdy skončí programovací období a čerpání finančních prostředků bude značně omezené, a také s ukončením středoškolského vzdělání jedinců s handicapem.

Na základě porovnání objemů finančních prostředků z evropského fondu a národních zdrojů je nutné konstatovat, že nejvíce financí směřuje ze státního a krajského rozpočtu na zabezpečení provozu škol, mezd a ostatních neinvestičních nákladů, do kterých spadá nákup pomůcek, učebnic. Evropské prostředky mají pouze doplňkový charakter.

Alokace evropské finanční podpory se zaměřuje na takové aktivity, které by kraj nemohl finančně zajistit. V konkrétních projektech se jednalo o multimediální výukové programy, speciální učebnice, kurzy zaměřené na arteterapii. Státní a krajské finanční prostředky jsou alokovány zejména na platy pedagogů, asistenty pedagoga, na provoz budov. Jen malá část finančních prostředků z národních zdrojů (3.791.000,-Kč) je určena na nákup moderních učebnic, pomůcek.

Po roce 2013 bez evropských finančních dotací bude nutné změnit podíly účasti státu a kraje na financování speciálního školství a objemy finančních prostředků vydávané na podporu rozvoje speciálního vzdělávání. V tomto případě bude nutná účast kraje, kdy Jihočeský kraj ze svého rozpočtu bude vydávat finance nejen na provoz budov, ale i na nákup pomůcek, výukových materiálů.

Dílním cílem této diplomové práce je zhodnotit přínos grantové politiky pro cílové skupiny. Na základě analýzy projektů podaných v prvním a druhém kole výzvy

pro oblast podpory 1.2 Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami bylo zjištěno, že tyto projekty jsou přínosné pro cílové skupiny.

Pro cílovou skupinu – pedagogové, asistenti pedagoga přínos spočívá v ucelení a rozšíření znalostí, výměně zkušeností při práci s dětmi a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, podpora a pomoc rodičům znevýhodněných dětí ve výchově, vzdělání.

Investice do speciálního vzdělávání umožňují handicapovaným žákům studovat. Výpočetní technika a aplikace dalších interaktivních pomůcek umožňují těmto žákům lépe pochopit probíranou látku, umožňují jim se snáze zapojit do diskuze. Moderní výukové metody a materiály přispívají k zvyšování motivace ke studiu a k dosažení lepších studijních výsledků v podobě výučního listu či maturitního vysvědčení.

Jihočeský krajský úřad podniká aktivní kroky v oblasti podpory speciálního vzdělávání, během dvou let bylo vyhlášeno druhé kolo výzvy na podporu speciálního vzdělávání. Špatně funguje systém poradenských center pro uplatnění jedinců s handicapem na trhu práce. Informační a kariérní centra fungují při úřadech práce a stejný druh služeb poskytují SPC, která zřizuje MŠMT ČR. Pedagogové, psychologové požadují školení a rozšíření svých kompetencí v oblasti kariérního poradenství za jednotlivé školy. Tento systém poskytování kariérních služeb je nutné sjednotit a komplexní informace je nutné poskytovat v jednom druhu center – ve SPC, která jsou nejbližší dětem a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Tato centra zajišťují diagnostiku postižení konkrétních klientů a na základě druhu, rozsahu postižení a studijních výsledků mohou snáze a lépe doporučovat ve výběru profese.

Grantová politika přispívá k rozvoji regionu na základě podpory konkrétní oblasti. Podpora vzdělávání je finančně náročný a dlouhodobý proces zprvu neviditelných výsledků investovaných peněz, které přinesou s časovým odstupem zřejmé výsledky v podobě poklesu nezaměstnanosti, v růstu HDP, v poklesu kriminality.

11. Summary

The support of the special education is basis priority in the development in South Bohemian region because skilled manpower makes the basis for the development of the region. The South Bohemian Government supports the integration individuals with special education needs. The support of the integration individuals with special education needs and support of special education are realized through projekts from platform The Education for Competition. The influence of financial means is showed in 2013 because it will be ended this programme period and the lot of financial means will be limited.

The financial means from European fonds supports the activities in special education which the South Bohemian Government can not realize.

In 2013 it will be nessary to change financial relation of the South Bohemian Government and European fonds. The South Bohemian Government will be give financial means for education matherial and another activities.

The partial objective of this work valorizes contribution of european financial means for individuals with special education needs, teachers and another staff in special education. New modern education methods, textbooks, education aids helps pupils be active during school lessons and more understand subject matter. The education course for teacher gives new knowledge in special education for exemple new education methods.

The grant policy supports the development The South Bohemian region through special education. The support of education is expensive and long-termed trial of secret results of invest money which it brings some results like fall of employment rate, growth of GDP.

12. Seznam literatury, materiálů a internetových zdrojů

Primární zdroje

Pařízková, I., Finance územní samosprávy, Masarykova univerzita, Brno, 2008, ISBN 978-80-210-4511-8

Wokoun, R., Regionální rozvoj (výchozí podmínky regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování), Linde Praha, Praha 2008, ISBN 978-80-7201-699-0

Wokoun, R., Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie, Oeconomica, Praha 2003, ISBN 80-245-0517-7

Wokoun, R., Mates, P., Management regionální politiky a reforma veřejné správy, Linde Praha, Praha 2006, ISBN 80-7201-608-3

Žitek, V., Regionální ekonomie a politika, Masarykova univerzita Ekonomicko-správní fakulta, Brno 2004, ISBN 80-210-3478-5

Primární internetové zdroje

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost – 27. 11. 2009 [online]. [cit. 27.11.2009] Dostupný z WWW:<<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/op-vpk-obdobi-2007-2013>>

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost – 27. 11. 2009[online]. [cit. 27.11.2009] Dostupný z WWW:<http://www.msmt.cz/uploads/soubory/ESF/SG_OP_VK_styl_upravy_final_b.pdf>

Program rozvoje Jihočeského kraje -25. 11. 2009 [online]. [cit. 25. 11. 2009] Dostupný z WWW: <http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=710&par%5Blang%5D=CS>

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji - 13. 3. 2010 [online]. [cit. 13.3.2010] Dostupná z WWW: <[http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par\[id_v\]=417&par\[lang\]=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[id_v]=417&par[lang]=CS)>

Výzva pro oblast podpory 1. 2 OP VK, Jihočeský krajský úřad – 11. 3. 2010 [online]. [cit. 11. 3. 2010] Dostupná z WWW:< http://opvk.kraj-jihocesky.cz/index.php?p=p_17>

Sekundární zdroje

Čmejrek, J., Bubeníček, V., Luhanová, M., Politika v regionálním rozvoji, Česká zemědělská univerzita, Praha 2005, ISBN 80-213-1157-6

Kadeřábková, J., Khendriche Trhlínová, Z., Region a regionální vědy (Vybrané sociální, kulturní a environmentální aspekty), Vysoká škola finanční a správní, o. p. s., Praha 2008, ISBN 978-80-7408-009-8

Svatošová, L., Boháčková, I., Hrabánková, M., Regionální rozvoj z pozice strukturální politiky, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích – Zemědělská fakulta 2005, ISBN 80-7040-749-2

Sekundární internetové zdroje

Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond – 22. 11. 2009 [online]. [cit. 22. 11. 2009] Dostupný z WWW: <<http://www.euroskop.cz/8639/sekce/evropsky-fond-pro-regionalni-rozvoj-a-evropsky-socialni-fond/>,>

Strategie regionálního rozvoje České republiky na období 2007 -2013 - 25. 11. 2009 [online]. [cit. 25. 11. 2009] Dostupná z WWW: < http://www.mmr.cz/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-Ceske-republiky-na_ >

Struktura programových dokumentů - 20. 11. 2009 [online]. [cit. 20. 11. 2009] Dostupná z WWW: <http://www.straziste.cz/evropska-unie/legislativa-a-organy-eu/struktura-programovych-dokumentu_,>

Sociální programy - vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – 10. 3. 2010 [online]. [cit. 10.3. 2010] Dostupný z WWW: <http://www.msmt.cz/socialni-programy/vzdelavani-zaku-se-specialnimi-vzdelavacimi-potrebami_,>

Směrnice Grantového programu Podpora programů zdravotně postižených - 1. 4. 2010 [online]. [cit. 1. 4. 2010] Dostupný z WWW: <http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Brok%5D=2007&par%5Bodeslano%5D=Vyhledej&par%5Bid_v%5D=1450&par%5Blang%5D=CS>

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání - 10. 3. 2010 [online]. [cit. 10. 3. 2010] Dostupný z WWW: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701/.cmd/ad/.c/313/.ce/10821/.p/8411/_s.155/701?PC_8411_l=561/2004&PC_8411_ps=10#10821_,>

Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje – 25. 11. 2009 [online]. [cit. 25. 11. 2009] Dostupná z WWW: <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?zdroj=sb00248&cd=76&typ=r_>

Projekty

Projekt Multimediální interaktivní výukový program v oblasti prevence úrazů pro žáky základních a středních škol se sluchovým postižením- 19. 3. 2010 [online]. [cit. 19. 3. 2010] Dostupný z WWW: <http://www.zsf.jcu.cz/esf_projekty/projekty_zsf/op-vk-jck-multimedialni-interaktivni-vyukovy-program-v-oblasti-prevence-urazu-pro-zaky-zakladnich-a-strednich-skol-se-sluchovim-postizenim/detailni-informace, >

Projekt Implementace multimediálních interaktivních vývojových metod pro vzdělávání žáků s mentálním postižením v oblasti evropské problematiky EU se zaměřením na výchovu k myšlení v evropských souvislostech – 16. 3. 2010 [online]. [cit. 16. 3. 2010] Dostupný z WWW: <<http://ksr.ef.jcu.cz/dokumenty/popis-projektu-opvk/>>

Projekt Šance pro všechny, Telingerová, M., Stručný obsah projektu Šance pro všechny

Projekt Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, Heidinger, P., Monitorovací zpráva projekt Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Projekt Šance pro každého, Sedláková, J., Monitorovací zpráva projekt Šance pro každého

Projekt Bez školy to nepůjde - 17. 3. 2010 [online]. [cit. 17. 3. 2010] Dostupný z WWW:<<http://www.arkadacentrum.cz/page.php?paragraph=92>, >

Projekt Šance pro každého - 16. 3. 2010 [online]. [cit. 16. 3. 2010] Dostupný z WWW: <http://www.sanceprokazdeho.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=53&Itemid=57, >

Projekt Mezi námi - 17. 3. 2010 [online]. [cit. 17. 3. 2010] Dostupný z WWW: <<http://www.mezi-nami.cz/projekty>, >

Seznam literatury abecedně řazený

Čmejrek, J., Bubeníček, V., Luhanová, M., Politika v regionálním rozvoji, Česká zemědělská univerzita, Praha 2005, ISBN 80-213-1157-6

Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond – 22. 11. 2009 [online]. [cit. 22. 11. 2009] Dostupný z WWW:<<http://www.euroskop.cz/8639/sekce/evropsky-fond-pro-regionalni-rozvoj-a-evropsky-socialni-fond/>,>

Kadeřábková, J., Khendriche Trhlínová, Z., Region a regionální vědy (Vybrané sociální, kulturní a environmentální aspekty), Vysoká škola finanční a správní, o. p. s., Praha 2008, ISBN 978-80-7408-009-8

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost – 27. 11. 2009 [online]. [cit. 27.11.2009] Dostupný z WWW:<<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/op-vpk-obdobi-2007-2013>,>

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost – 27. 11. 2009[online]. [cit. 27.11.2009] Dostupný z WWW:<http://www.msmt.cz/uploads/soubory/ESF/SG_OP_VK_styl_upravy_final_b.pdf,>

Pařízková, I., Finance územní samosprávy, Masarykova univerzita, Brno, 2008, ISBN 978-80-210-4511-8

Program rozvoje Jihočeského kraje -25. 11. 2009 [online]. [cit. 25. 11. 2009] Dostupný z WWW: <http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=710&par%5Blang%5D=CS, >

Projekt Bez školy to nepůjde - 17. 3. 2010 [online]. [cit. 17. 3. 2010] Dostupný z WWW:<<http://www.arkadacentrum.cz/page.php?paragraph=92>, >

Projekt Implementace multimediálních interaktivních vývojových metod pro vzdělávání žáků s mentálním postižením v oblasti evropské problematiky EU se zaměřením na výchovu k myšlení v evropských souvislostech – 16. 3. 2010 [online]. [cit. 16. 3. 2010] Dostupný z WWW: <<http://ksr.ef.jcu.cz/dokumenty/popis-projektu-opvk/>>

Projekt Mezi námi - 17. 3. 2010 [online]. [cit. 17. 3. 2010] Dostupný z WWW: <<http://www.mezi-nami.cz/projekty>, >

Projekt Multimediální interaktivní výukový program v oblasti prevence úrazů pro žáky základních a středních škol se sluchovým postižením- 19. 3. 2010 [online]. [cit. 19. 3. 2010] Dostupný z WWW: <http://www.zsf.jcu.cz/esf_projekty/projekty_zsf/op-vk-jck-multimedialni-interaktivni-vyukovy-program-v-oblasti-prevence-urazu-pro-zaky-zakladnich-a-strednich-skol-se-sluchovym-postizenim/detailni-informace, >

Projekt Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, Heidinger, P., Monitorovací zpráva projekt Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Projekt Šance pro každého, Sedláková, J., Monitorovací zpráva projekt Šance pro každého

Projekt Šance pro každého - 16. 3. 2010 [online]. [cit. 16. 3. 2010] Dostupný z WWW: <http://www.sanceprokazdeho.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=53&Itemid=57, >

Projekt Šance pro všechny, Telingerová, M., Stručný obsah projektu Šance pro všechny

Směrnice Grantového programu Podpora programů zdravotně postižených - 1. 4. 2010 [online]. [cit. 1. 4. 2010] Dostupný z WWW: <http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Brok%5D=2007&par%5Bodeslano%5D=Vyhledej&par%5Bid_v%5D=1450&par%5Blang%5D=CS>

Sociální programy - vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – 10. 3. 2010 [online]. [cit. 10.3. 2010] Dostupný z WWW: <<http://www.msmt.cz/socialni-programy/vzdelavani-zaku-se-specialnimi-vzdelavacimi-potrebami>, >

Strategie regionálního rozvoje České republiky na období 2007 -2013 - 25. 11. 2009 [online]. [cit. 25. 11. 2009] Dostupná z WWW: <<http://www.mmr.cz/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-Ceske-republiky-na>, >

Struktura programových dokumentů - 20. 11. 2009 [online]. [cit. 20. 11. 2009] Dostupná z WWW:<<http://www.straziste.cz/evropska-unie/legislativa-a-organy-eu/struktura-programovych-dokumentu>, >

Svatošová, L., Boháčková, I., Hrabánková, M., Regionální rozvoj z pozice strukturální politiky, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích – Zemědělská fakulta 2005, ISBN 80-7040-749-2

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji - 13. 3. 2010 [online]. [cit. 13.3.2010] Dostupná z WWW: <[http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par\[id_v\]=417&par\[lang\]=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[id_v]=417&par[lang]=CS), >

Výzva pro oblast podpory 1. 2 OP VK, Jihočeský krajský úřad – 11. 3. 2010 [online]. [cit. 11. 3. 2010] Dostupná z WWW:<http://opvk.kraj-jihocesky.cz/index.php?p=p_17, >

Wokoun, R., Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie, Oeconomica, Praha 2003, ISBN 80-245-0517- 7

Wokoun, R., Mates, P., Management regionální politiky a reforma veřejné správy, Linde Praha, Praha 2006, ISBN 80-7201-608-3

Wokoun, R., Regionální rozvoj (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování), Linde Praha, Praha 2008, ISBN 978-80-7201-699-0

Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje – 25. 11. 2009 [online]. [cit. 25. 11. 2009] Dostupná z WWW:

<<http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?zdroj=sb00248&cd=76&typ=r>>

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání - 10. 3. 2010 [online]. [cit. 10. 3. 2010] Dostupný z WWW:

<http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701/.cmd/ad/.c/313/.ce/10821/.p/8411/_s.155/701?PC_8411_l=561/2004&PC_8411_ps=10#10821, >

Žítek, V., Regionální ekonomie a politika, Masarykova univerzita Ekonomicko-správní fakulta, Brno 2004, ISBN 80-210-3478-5

Seznam použitých zkratk

ČR – Česká republika

EK – Evropská Komise

ERDF – Evropský fond pro regionální rozvoj

ESF – Evropský sociální fond

EU – Evropská unie

FS – Kohezní fond, Fond soudržnosti

GDP – Gross domestic product

GG – Globální grant

GP – Globální projekt

HDP – Hrubý domácí produkt

HND – Hrubý národní důchod

JČK – Jihočeský kraj

LAU – Místní administrativní jednotka

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

NNO – Nestátní neziskové organizace

NRP ČR – Národní rozvojový plán České republiky

NSRR ČR – Národní strategický referenční rámec

NUTS – Nomenklatura územních statistických jednotek

OGEI – Výbor pro administraci grantových projektů Jihočeského krajského úřadu

ONIV – Ostatní neinvestiční náklady

OP – Operační program

OP VK – Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

OREG - Strategicko-plánovací a koordinační výbor Jihočeského krajského úřadu

O.S. – občanské sdružení

PO – právnická osoba

PRK – Program rozvoje kraje

SOZS – Strategické obecné zásady Společenství

VaV – Věda a výzkum

VOŠ – Vyšší odborná škola

VŠ – Vysoká škola

Seznam tabulek

Tabulka 1: Výše finančních prostředků z krajského rozpočtu alokovaná prostřednictvím grantových programů na projekty v oblasti vzdělávání v letech 2007-2010

Tabulka 2: Přehled prioritních os z Programu rozvoje Jihočeského kraje

Tabulka 3: Přehled prostředků na financování AP PRK v letech 2007 - 2013

Tabulka 4: Počet škol samostatně zřízených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami rozdělených podle typu zřizovatele v Jihočeském kraji ve školním roce 2008/2009

Tabulka 5: Počet dětí integrovaných do mateřských, základních a středních škol podle druhu postižení ve školním roce 2008/2009 v Jihočeském kraji

Tabulka 6: Počet integrovaných dětí a žáků se zdravotním postižením do mateřských, základních a středních škol ve školních letech 2002/2003 – 2008/2009 v Jihočeském kraji

Tabulka 7: Počet tříd a dětí v základních a mateřských školách zřizovaných Jihočeským krajem podle druhu postižení

Tabulka 8: Přehled finančních prostředků ze státního a krajského rozpočtu na speciální školy zřízené Jihočeským krajem za rozpočtový školní rok 2009

Přílohy

Příloha 1 Oblasti podpory prioritní osy 1. 2. OP VK

„prevence rasismu a xenofobie prostřednictvím podpory multikulturní výchovy a vzdělávání;

rozvoj poradenství, propracování a rozšíření nabídky asistenčních, speciálně pedagogických a psychologických služeb pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami;

uplatňování a zlepšování organizačních forem a výuky a vyučovacích metod podporujících rovný přístup ke vzdělávání, včetně tvorby individuálních vzdělávacích plánů, využití ICT a e-learningových aplikací;

včasné zajištění minimální garantované péče o děti se sociokulturním znevýhodněním;

vybudování "záchytné sítě" pro osoby ohrožené předčasným odchodem ze systému vzdělávání a těch, co se do systému chtějí navrátit;

vzdělávání dětí cizinců (především jazykové) žijících na území ČR;

zvyšování kompetence pedagogických pracovníků pro odstraňování bariér bránících rovnému přístupu všech jedinců ke vzdělávání;

podpora neformálního vzdělávání a kompetencí v něm získaných, zdokonalování systému vzdělávání pracovníků NNO a středisek volného času, vytváření vzdělávacích modulů uznatelných jako součást dalšího vzdělávání“⁸³

---

⁸³ http://opvk.kraj-jihocesky.cz/index.php?p=p_120, 2. Výzva pro oblast podpory 1.2 GG OP VK, str. 2-3, 11. 3. 2010

Příloha 2 Oprávnění předkladatelé žádostí o finanční podporu

„Školy a školská zařízení (tj. právnická osoba vykonávající činnost školy a školského zařízení zapsaná ve školském rejstříku);

vysoké školy zřízené na základě zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů;

sdružení asociace škol (tj. například občanská sdružení zřízená podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů ve znění pozdějších předpisů; zájmová sdružení právnických osob zřízená podle ust. § 20f odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, která jsou vedena v registrech krajských úřadů);

právnické osoby působící ve vzdělávání a kariérovém poradenství;

organizace působící v oblasti volného času dětí a mládeže;

města, obce a svazky obcí, podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů;

nestátní neziskové organizace (založené nebo zřízené podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů ve znění pozdějších předpisů (obecně prospěšné společnosti), zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech) ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech), ve znění pozdějších předpisů.“⁸⁴

---

⁸⁴ http://opvk.kraj-jihocesky.cz/index.php?p=p_17, 1. Výzva pro oblast podpory 1. 2 GG OP VK, str. 3 – 4, 11. 3. 2010

Příloha 3 Kritéria hodnocení projektu

1. „Zdůvodnění potřebnosti realizace projektu

- 1.1. Zdůvodnění záměru a jeho vazba na danou Oblast podpory
- 1.2. Potřebnost a očekávaný přínos projektu pro cílovou skupinu

2. Cílová skupina

- 2.1. Vymezení a přiměřenost cílových skupin
- 2.2. Způsob zapojení cílových skupin

3. Popis realizace projektu

- 3.1. Klíčové aktivity a stadia realizace
- 3.2. Přípravenost na možná rizika a jejich řešení
- 3.3. Předchozí zkušenosti žadatele s řízením či realizací obdobných projektů
- 3.4. Publicita
- 3.5. Udržitelnost projektu po skončení financování z OP VK

4. Finanční řízení

- 4.1. Přiměřenost rozpočtu vzhledem k cílům a obsahu projektu
- 4.2. Provázanost rozpočtu s klíčovými aktivitami projektu
- 4.3. Nastavení vnitřního kontrolního systému

5. Výsledky a výstupy

- 5.1. Kvantifikace výsledků a výstupů
- 5.2. Způsob zajištění plánovaných výsledků a výstupů
- 5.3. Monitorování projektu

6. Horizontální témata

- 6.1. Aktivity podporující rovné příležitosti
- 6.2. Aktivity podporující udržitelný rozvoj

7. Specifické požadavky

- 7.1. Zaměření aktivit projektu na zlepšování podmínek pro integraci žáků se zdravotním postižením nebo sociálním znevýhodněním – 5 bodů
- 7.2. Efektivita využití finančních prostředků (vazba naplnění indikátorů a poskytnuté výše finanční podpory) – 5 bodů
- 7.3. Vytvoření nového/inovovaného produktu s komponentou ICT či ŽP – 5 bodů⁸⁵

---

⁸⁵ http://opvk.kraj-jihocesky.cz/index.php?p=p_120, 1. Výzva pro oblast podpory 1.2 GG OP VK, str. 6, 11. 3. 2010

Příloha 4 Monitorovací indikátory

T y p i n d i k á t o r ů	Kód ind.	Indikátor	Definice	Měří tka	Plánovaná hodnota
		07.41.1 4	Počet podpořených osob v počátečním vzdělávání celkem – dětí, žáků	Počet osob - dětí/žáků, rodičů přímo podpořených jako cílových skupin v rámci realizace projektu (děti/žáci/rodiče škol, školních zařízení , kteří byli odběrateli dané služby.)	počet
	07.41.1 5	z toho	chlapci	počet	1 042,00
	07.41.1 6		dívky	počet	1 042,00
	07.41. 65	Počet podpořených osob v dalším vzdělávání celkem	Počet osob v dalším vzdělávání (pedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení) celkem, které byly v rámci projektů podpořeny jako osoby vzdělávané.	počet	22,00
	07.41.6 6	z toho	muži	počet	3,60
	07.41.6 7		ženy	počet	18,60

T y p i n d .	Kód ind.	Indikátor	Definice	Měří cí jedno tka	Plánovaná hodnota
		07.41.20	Počet osob poskytujících služby nebo podporujících poskytování vzdělávacích služeb	Celkový počet podpořených osob, poskytujících vzdělávací služby, tzn. ti, kteří vzdělávají (jedná se o tvůrce nově vytvořených, inovovaných produktů, o osoby -např. vzdělavatel, školitel, lektor, pedagogický pracovník, pedagog volného času apod.).	počet
	06.43.10	Počet nově vytvořených/inovovaných produktů	Celkový počet nově vytvořených/inovovaných produktů, ve kterých provedené změny v jejich cílech, obsahu, metodách a formách zvýšily jejich kvalitu (nové/inovované vzdělávací programy, nové vzdělávací moduly, studijní materiály, pilotní ověřování, analýzy, studie, syntézy, učební pomůcky, e-learningové kurzy, webové portály,...).	počet	11,60
	00.00.01	Počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami začleněných do integrovaných tříd	Počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami začleněných do integrovaných tříd, jimž byla poskytnuta podpora v rámci projektu	počet	5,00

T y p i n d .	Kód ind.	Indikátor	Definice	Měří jí jedno tka	Plánovaná hodnota
	06.43.1 2	z toho	počet nově vytvořených / inovovaných produktů s komponentou ŽP Celkový počet nově vytvořených/inovovaných produktů, ve kterých je problematice ŽP věnován tematický celek v rozsahu minimálně 15 - 20 % výuky	počet	0,60
	06.43.1 3		počet nově vytvořených / inovovaných produktů s komponentou ICT Celkový počet nově vytvořených/inovovaných produktů, ve kterých je problematice informačních technologií věnován tematický celek v rozsahu minimálně 40 hodin.	počet	1,60

T y p i n d .	Kód ind.	Indikátor	Definice	Měří cí jedno tka	Plánovaná hodnota
		06.43. 19	počet nově vytvoř ených h/ino vova ných produ ktů výhra dně zaměř ených h na žáky se speci álními vzděl ávací mi potře bami	Celkový počet nově vytvořených/inovovaných produktů výhradně zaměřených na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.	počet

Příloha č. 5 Povinné náležitosti žádosti projektu

„verze elektronické a tištěné žádosti jsou shodné;

žádost byla dodána 1x v listinné podobě (originál), 1x v elektronické podobě

ve formátu *.pdf, na nosiči chráněném proti přepisu (CD-ROM) a zabezpečena proti neoprávněné manipulaci;

všechny povinné přílohy jsou dodány 1x v listinné podobě (originál), 1x v elektronické podobě ve formátu *.pdf, na nosiči chráněném proti přepisu (CD-ROM) a zabezpečeny proti neoprávněné manipulaci;

nechybí žádný z požadovaných podpisů oprávněných osob (v žádosti, seznamu příloh, jednotlivých přílohách).⁸⁶

Příloha 6 Seznam příloh projektu

„Seznam a řazení povinných příloh:

- 1) Doklad o právní subjektivitě
- 2) prohlášení o partnerství
- 3) čestné prohlášení o nesouběžném čerpání finančních prostředků na předložený projekt z jiných dotačních programů

---

⁸⁶ http://opvk.kraj-jihocesky.cz/index.php?p=p_120, 1. Výzva pro oblast podpory 1.2 GG OP VK, str. 9, 11. 3. 2010

4) čestné prohlášení žadatele

5) čestné prohlášení partnera/partnerů (dokládá se pouze v případě, že projekt má partnera/partnery)⁸⁷

---

⁸⁷ http://opvk.kraj-jihocesky.cz/index.php?p=p_120, 1. Výzva pro oblast podpory 1.2 GG OP VK, str. 10, 11. 3. 2010

